

רשות

ד'

אליבא
דהלכתא

©

כל הזכויות שמורות

להערות והארות

054-8463389

isaaclevy28@gmail.com

דיני
כרמלית

תוכן הענינים

כרמלית למעלה מעשרה

מצא מין את מינו

הלכות בכרמלית

הוצאה – להחליף דרך מקום פטור – העברת ד' אמות – הוצאה מכרמלית
לכרמלית – זה עוקר וזה מניח – המשתין ורק לכרמלית – המשתין ורק
בכרמלית – כתבי קודש שנפלו בכרמלית – שאר דברים שנפלו בכרמלית
– בור בכרמלית – אשפה בכרמלית – הושטה למעלה מ' בכרמלית בדיוטא
אחת – לשפוך מים בתוך החצר.

שבות בכרמלית

לצורך מצוה – אמירה לעכו"ם

גזרה לגזרה

כחו בכרמלית

כבוד הבריות

מצא חפץ בכיסו [בחשש כרמלית]

סוגי כרמלית

עוד קצת מראי מקומות על כרמלית

כרמלית למעלה מעשרה

- א. 1. עי' בס' שמה ס' טז בס"ק סו דנחלקו השולחן ערוך והגר"א האם למעלה מעשרה על גג או זיז הוי דין כרמלית. לפי הש"ע שייך כרמלית, לפי הגאון גם כאן נאמר שאין כרמלית למעלה מעשרה [ועי' בשער הציון אות סח דמביא מס' שנג דהגר"א הביא ראייה מס' שגא דגם דעת המחבר כן, דחזר בו]
2. עי' בס' שנג ס"ק ח וט ובשער הציון אות וז דמבאר דברי הש"ע כדעת הגר"א שהמחבר חזר בו ולא צריך חלון להחשיב הזיז כמקום פטור, ומותר להשתמש.
- ועי' שם בביאור הלכה ד"ה וחלון הבית פתוח לו דמביא שיטת הטור שחולק וסובר דרק בגלל שהחלון פתוח לזיז, נחשב רה"י.
- ב. ועיין בס' שגב סעיף ב ס"ק יב דלמעלה מעשרה אפי' נח על זיז בין שהיה רחב ד' בין שלא היה ד' נחשב מקום פטור. לכאורה סתם כדברי הגאון דאין כרמלית למעלה מ"י אפי' ברחב ד'.
- ג. עי' בס' שנה ס' א בביאור הלכה ד"ה וחלון פתוח, דמביא דעת הגר"א בלבד, כדעה שניה.
- ד. אין שם כרמלית חל על אויר שלמעלה מ"י - ס' שמה ס"ק מד.

מצא מין את מינו

- ה. עי' ס' שמה ס' יז בבאור הלכה ד"ה חורי כרמלית דשייך מקום פטור בכרמלית בכותל שליד הכרמלית [אם אינם עוברים מעבר לעבר], ולא אומרים מצא מין את מינו.
- ו. עיין ס' שמה ס' יח דהרמ"א סתם דאין מקום פטור בכרמלית דמצא מן את מינו. ובסעיף יט מביא דיש חולקים ואומרים דאין חילוק בין רשות הרבים לכרמלית. ועיין בביאור הלכה ד"ה ויש חולקים.
- ז. ועי' בשער הציון אות עה דבעמוד גבוה עשרה לא שייך מצא מין את מינו מכיון שכרמלית אינה תופסת עד י'. ועי' בס' שמו ס"א בביאור הלכה ד"ה ברשויות דרבנן.
- ח. עי' בס' שמו ס"ג ברמ"א שסותם כמ"ד דמצא מן את מינו.
- ט. ועי' בס' שנה ס"ג ברמ"א דמביא דיש אומרים שאם היה שם צואה מבעוד יום שרי בכל עינין לפנות שם [באופן שנופל ממש עליה (ס"ק לא)] דהא צואה הוא מקום פטור דלא דרסי בה רבים, ומסיים דעי' לעיל סימן שמה ס' יח דיש חולקין וסבירא להו דאין מקום פטור בכרמלית.
- י. עי' בס' ששה ס' ד לגבי ההשתמשות מתחת הקורה והלחי דמתיר בפתוח לכרמלית מדין מצא מין את מינו, ועי' שם מ"ב ס"ק כז ובשער הציון אות כב וביאור הלכה ד"ה בין תחת הקורה.

הלכות בכרמלית

הוצאה

- יא. חכמים אסרו להוציא ולהכניס, לזרוק ולהושיט מכרמלית לרה"י או לרה"ר או מהם לכרמלית [ס' שמו ס' א']
- יב. חור שהוא פתוח לרה"י אסור להוציא ממנו לכרמלית הסמוך לו [ס' שמה ס"ק ט']

להחליף דרך מקום פטור

יג. 1. אם עומד על מקום פטור ונוטל מיד מי שעומד ברה"י ונותן ליד העומד בכרמלית או איפכא:

- יש אוסרים אפילו אם נח בינתים כמו אם העביר מרה"י לרה"ר דרך מקום פטור ונח בינתיים [ס' שמו ס' א' שער הציון אות ז']
- ויש מתירים אפילו שלא נח כלל, בשעה שהגיע נגדו דנעשה כמי שנח. אמנם לדעת הראב"ד בשם רבינו חננאל [המובא בשער הציון אות ו'] בעינן דווקא שנח מעט בשעה שהגיע נגדו דאי לאו הכי הוי כמי שעקר מרה"י והניח בכרמלית ואסור [שער הציון אות ז']

2. וה"ה אם נוטל חפץ מרה"י ומניחו במקום פטור וחוזר ונוטל ממקום פטור ומניחו בכרמלית, יש אוסרים ויש מתירים.

וע' בס' שנג ס' א' ביאה"ל ד"ה וערבנו.

וע' בס' שנה ס' א' ביאה"ל ד"ה אויר במום פטור וד"ה וצריכים לערב יחד.

יד. ואם לא הניחו רק שהעבירו דרך מקום פטור אסור לכ"ע [שער הציון אות ח]. וע' בס' שנה ס' ג' ברמ"א דמתיר אפי' לא נח כלל [כדאיתא בשע"צ אות ז'], וע' שם ס"ק ל' דכמה אחרונים דחו זה מההלכה.

טו. וע' בס' שנה ס' ג' דאם הצנור למעלה מ"י שעוברים המים דרך מקום פטור לכרמלית יש להקל, ומותר לשפוך אפילו במתכוין שירדו המים לכרמלית. והיינו אפי' לדעת המחמירים לעיל בס' שמו ס"א' דרך מקום פטור, הכא דלא זריק להו ממש אלא כחו יש להקל [ס' שנה ס"ק כח בשם הגר"א]. וכן עיקר.

העברת ד' אמות

טז. חכמים אסרו להעביר ד' אמות בכרמלית. [ס' שמו ס' ב']

הוצאה מכרמלית לכרמלית

יז. מותר לטלטל בין שני סוגי כרמלית כגון ים ובקעה תוך ד' אמות ולא גזרו משום רשויות. [ס' שמו ס"ב ס"ק יג]

יח. קרפף [שהוא רה"י מן התורה] שנתנו לו דין כרמלית מותר להוציא לכרמלית אחר [שם ס"ג ס"ק יז]. ועי' בבאה"ל ס' שנט ס"א ד"ה רחבה. ועי' בבאה"ל ד"ה ומותר דה"ה דמותר להוציא ממקום שיש שלש מחיצות אע"ג דמן התורה הוי רה"י גמורה לכרמלית. ועי' לקמן שסא-ו-ז דגם מתיר, ועי' בבה"ל (שסה, ד ד"ה מפני) שמשתפק, ובבה"ל (שעד, ב ד"ה לכרמלית) צידד שאסור (פתח העירוב הערה מג).

יט. ועי' בס' שס ס"א ס"ק ה דאוסר בבקעה ע"ש. וז"ל שם "ימכל מקום לא נחשב [היחיד ששבת בבקעה והקיף יותר מסאתים במחיצות גרועות שלא מטלטלין אלא בד' אמות] ככרמלית גמור שיהא מותר להוציא ממנו לכרמלית אחר, דבאמת רשות היחיד גמור הוא על ידי לבוד, אלא שהחמירו בו חז"ל לכתחילה משום דהוי מחיצה גרועה.

כ. עי' בס' שנה ס"א בניאור הלכה ד"ה וחלון, דמביא בשם התוספת שבת שמותר לטלטל מן הים שהוא כרמלית על גב הגוזזטרא, אפי' שהוא רה"י [מכיון שבקיעת דגים אינה בקיעה] דמדרבנן שם כרמלית עליה לענין טלטול [אם אין החלון פתוח לה] ע"ש.

כא. עי' ס' שסא ס"ב ס"ק ו דחצר שנפרצה במילואה או ביותר מ"י לכרמלית, דמקום המחיצה נידון ככרמלית ומותר להוציא לכרמלית שהוא סמוך לחצר, דמכרמלית לכרמלית קמטלטל. אמנם מסיים המ"ב ס"ק ו דברה"י שלנו יש להחמיר, דהא לכמה פוסקים רה"י שלנו ג"כ רה"י הוא מן התורה וכדלעיל בס' שמ"ה ס"ז ע"ש [שער הציון אות יב]

ועי' שם בס"ק ז דמותר מהחצר למקום המחיצה בתוך ד' אמות דתרווייהו שם כרמלית עלה וכדלעיל בס' שמו סעיף ב' וג'.

כב. נהגו הולכי ספינות לעשות צרכיהן מן המשוטה לים דהואיל והמשוטה אינו גבוה י' אע"פ שרחכה ד' אינה אלא כרמלית ומוציא מכרמלית לכרמלית [הרמ"א בס' שנה ס"ג]

כג. בתים שבספינה צריכים עירוב אע"פ שיש לספינה מחיצות. ואם אין לספינה מחיצות אסור לטלטל בספינה רק בד' אמות. [רמ"א ס' שסו ס' ב] והטעם דאסור דהיא כרמלית, ובאופן זה מותר לטלטל מן הים לתוכה ומתוכה לתוך הים, דמותר לטלטל מכרמלית לכרמלית. כתב המ"א דאם יש בתים בספינה והספינה עצמה אין לה מחיצות של י' טפחים אסור להוציא מן הבתים לספינה, דמרה"י לכרמלית קמפיק. [מ"ב ס"ק יז]

זה עוקר וזה מניח

כד. עי' בס' שמשט בשער הציון אות יד דנחלקו האבן העוזר והבית מאיר. האבן העוזר מתיר להושיט הספר לחוץ [בכרמלית] והשני יטול מידו, דהראשון עושה רק עקירה לבד ולאפוקי שלא יתן לתוך ידו דאם כן היה עושה גם הנחה. אבל בבית מאיר חולק עליו ואוסר גם באופן זה. ע"ש.

המשתין ורק לכרמלית

כה. לא יעמוד אדם ברה"ר וישתין או ירוק ברה"י או בכרמלית או איפכא. [ס' שנ ס"ב]

כו. אפי' אם הוציא פיו ואמתו לחוץ. אמנם בבאור הגר"א כתב דכיון דזה הדין דאסרינן מרשות לרשות ברשויות דאורייתא הוא רק מטעם ספיקא, דאסיק הגמ' בתיקו, יש לנו להקל בזה בכרמלית דהוא ספקא דרבנן. [ס' שנ ס"ב ס"ק יא]

כז. המשתין ברה"י או ברה"ר ומתגלגלין לכרמלית ע' בכחו בכרמלית אות נב.

המשתין ורק בכרמלית

כח. וה"ה אם השתין או רק בכרמלית ברחוק ד' אמות דאסור [ס' שנ ס"ק י'].
כט. רוק שנתלש בפיו ומוכן לזרקו, יש לעיין בכרמלית. דיש להסתפק אם האיסור ברה"ר דאורייתא או דרבנן. ומ"מ לדינא יש להקל דכיון שיש חולקים וסוברים דאף ברה"ר מותר להוליכו, יש לסמוך עליהם בכרמלית. ומ"מ נראה שאין להקל בזה אלא בכרמלית ודאי, ולא ברחובות שלנו שיש שסוברים שהם רה"ר מדאורייתא. [ס' שנ ס"ג ביאה"ל ד"ה ברשות הרבים].

כתבי קודש שנפלו בכרמלית

ל. אם נפלו כתבי הקודש מידו אסור לאתוויי אצלו אפי' בכרמלית [ס' שנב ס"א ס"ק ה], אבל אם אגודו בידו שרי להביאו אצלו לכ"ע [ס"ק יד].
לא. על כותל משופע בתוך עשרה של רה"ר אם לא מכתפים עליו נחלקו הפוסקים. המ"ב בס' שנ ס"ק יד מביא מהמ"א בשם התוספות דנקרא כרמלית ומותר ובביאור הלכה ד"ה בענין מביא מהרשב"א בשם הרמב"ן דאפי' שאין רבים מכתפים עליו מקרי הנחה ברה"ר ואסור להרים.

שאר דברים שנפלו בכרמלית

לב. בשאר דברים אם אגודו בידו ונחו בכרמלית הרמ"א אוסר [ס' שנב ס"א], והטעם דגם בזה גזרינן שמא יפול לגמרי על הארץ ואפי"ה יביאנו אצלו [ס"ק י]. והמ"ב מביא שם דיש אחרונים שמקילין בזה, ומסיים דמ"מ נראה דברשות הרבים שלנו אין להקל.
לג. ואם הוא נמצא על הגג ולא נפלו בכרמלית אלא נתגלגלו באויר כרמלית מותר לכ"ע להביאו אצלו כיון שאגודו עדין בידו [ס' שנב ס"ק טו].

בור בכרמלית

לד. בור בכרמלית וחוליא סביבו אם עומד בתוך ד' טפחים לרה"י מותר למלאות ממנו לרשות היחיד אפי' אין החוליא גבוה י' ואם הוא רחוק ארבעה מרשות היחיד עי' פרי מגדים (משב"ז ס"ק א) [ס' שנז ס"א ס"ק ו ושער הציון אות ה].

לה. העומד בכרמלית אסור לשלשל דלי בחבל לתוך הבור עמוק י' ורחב ד' ולמלאות מים להוציא, אפי' דלדלי אין בעיה מכיון שלא מוציא החבל מתחת ידו, יש איסור עכ"פ משום המים, דהא עוקר המים מרשות היחיד לכרמלית [ס' שנז ס"א ס"ק ח]

אשפה בכרמלית

לו. אשפה בכרמלית שגבוה י' ורחבה ד' האם מותר לזרוק לתוכה עי' פרי מגדים (אש"א ס"ק ד) [ס' שנז ס"ב ס"ק ט].

לז. אשפה ברה"ר רחבה ד' ופחות מי' נחשב כרמלית ואסור לזרוק עליה מרה"י [ס' שנז ס"ק י].

הושטה למעלה מי' בכרמלית בדיוטא אחת

לח. המ"א (ס' שנה ס"ק יא) סובר דלא גזרו כלל למעלה מי' ומותר. אמנם האליה רבה השיג עליו דלענין מושיט אין נפקא מינה כלל בין למטה מי' ללמעלה ואף בכרמלית אסור למעלה מי' [ס' שנה שער הציון אות יז].

לשפוך מים בתוך החצר

לט. עי' אות נ בגזרה לגזרה בכרמלית ואות נה בכחו בכרמלית.

שבות בכרמלית

מ. היה עומד ברשות היחיד והוציא ידו מלאה פירות לכרמלית מותר להחזירה בין בשוגג בין במזיד ודווקא לאותו חצר אבל לא לחצר אחרת. והגר"א בבאורו מסיק לאסור בכרמלית כמו ברה"ר [ס' שמח ס"א ס"ק ט]

מא. אסור להוליך חפץ פחות פחות מד' אמות ואפי' בין השמשות ואפי' בכרמלית [ס' שמת סעיף ה]. הטעם דאם נקל בזה קרוב הדבר שיוליך ד' אמות בבת אחת [ס"ק טז] ובבאור הגר"א כתב הטעם דכל דבר שאסרו ברה"ר משום

שבות ה"ה שאסור בכרמלית [ס"ק יט – וע' בבאור הלכה ד"ה ואפ' בכרמלית]
וע' בבאה"ל ד"ה ואפילו בכרמלית שיטת המאמר מרדכי ונהר שלום דפחות פחות מדי אמות הוי גזרה לגזרה דלא כהשו"ע.
ואם הוא בין השמשות גם כן, דהוי תרתי לטיבותא דעת ה"י ואליה רבה להקל בזה. אך לפי המבואר לעיל בס' שמ"ב (ס"א) דלא התירו שבות בין השמשות כי אם לצורך מצוה או במקום הדחק אפשר דהכא נמי אין להקל אלא בכגון זה [שם]
ואם על ידי כמה בני אדם יש מתירים ויש אוסרים כברה"ר. ודווקא לגבי הולכה בכרמלית אבל להוציא מרה"י לכרמלית ע"י כמה בני אדם אסור לכו"ע. [ס"ג – וע' בס"ק יג].

לצורך מצוה

מב. ע' באור הלכה בס' שמש ס'ה ד"ה ואפ' בכרמלית [וע' בד"ה הקודם "ואפילו בין השמשות"]
מג. ע' בס' שצד ס' ג בשער הציון אות י' לענן שיועיל עירוב חצירות, אם מפסיק כרמלית בינו לבין העירוב מהני, דבשדה שהוא כרמלית דהטלטול הוא רק מדרבנן לא גזרו בין השמשות. [ויותר קל משבות של פחות מדי אמות, דזה לא התירו במקום עירוב, ע"ש בשער הציון אות ט]

אמירה לעכו"ם

מד. ע' ס' שמש ס'ג ביאה"ל ד"ה וליתנו. (וע' בס' שז ס'ה ביאה"ל ד"ה להביא).

גזרה לגזרה

מה. ע' אות מא שיטת המאמר מרדכי והנהר שלום לגבי פחות פחות מדי אמות.
מו. מותר לעמוד ברשה"י או ברשה"ר ולשתות בכרמלית או איפכא דברה"ר גופא הוא רק מטעם גזרה שמא יביאנו אצלו ולא גזרינן גזרה לגזרה. [ס' שנ ס"א ס"ק ז].
מז. ע' באות לב דהבאנו שיש אחרונים דמקילים בשאר דברים שנפלו בכרמלית כשאגודו בידו ולא רק בספרי הקודש.
מח. ע' בס' שנג ס"א ס"ק ה דמותר לזרוק בין שני בתים בשני צדי כרמלית ועירבו, למעלה מ"י אפי' אם אחד גבוה מחבירו. דכיון דאסור כרמלית אינו אלא מדרבנן, לא גזרינן שמא יפול דהוי גזרה לגזרה.
ואם הוא למטה מ"י בכרמלית ע' בסוף ס' שמ"ט במ"ב ובבאה"ל [ס' שנג ס"א ביאה"ל ד"ה בכל גוונ]'

מט. אם היה זיז אחד לבדו יוצא על אויר כרמלית, כל שהוא גבוה עשרה לעולם מותר להשתמש עליו דרך חלון בין רחב בין קצר ואפי' כלים שאין משתברין שלא גזרו בכרמלית שמא יפול ואתי לאתווי, דלמעלה מ"י אין אויר כרמלית תופס **[ס' שנג ס"ב ס"ק טז]**

אם הזיז למטה מ"י אסור להשתמש דהוי כמוציא מרה"י לכרמלית **[שם]**.
נ. חצר שסמוכה לכרמלית אפי' היא קטנה הרבה אינה צריכה גומא אפי' בימות החמה **[ס' שנו ס"א]**. דאפי' כשהיא סמוכה לרשות הרבים אינו אסור רק משום גזירה דלמא אתי לזרוק להדיא לרשה"ר, ובכרמלית לא שייך זה, דאפי' כי יזרוק להדיא ג"כ ליכא איסורא דאורייתא **[ס"ק טו]**.
ויש אומרים דאין חילוק בין כרמלית לרה"ר ודווקא כרמלית שהיא תוך העיר דמחלף ברה"ר עצמה אפי' בזמן הזה דלית לן רשוה"ר, אבל כרמלית שהיא מחוץ לעיר שרי. **[הרמ"א בס' שנו ס"ג וע' בס"ק כד ושער הציון אות ט ויד]**. וכן עיקר **(ע' בפרי מגדים שמצדד דאכל הגה קאי [ס"ק כט])**.

נא. ע' בס' שסה ס"ה, אף על פי שמותר להשתמש תחת הקורה, לא ישב אדם בראש המבוי וחפץ בידו, שמא יתגלגל החפץ מיזדו לרה"ר ויביאנו אליו כיון שאין היכר בינו לרה"ר. וע' בס"ק כט דכותב בשם המ"א ומאמר מרדכי שאפי' אם המבוי פתוח לכרמלית דהוא רק חששא במלתא דרבנן ג"כ אסור, דשכיחא לאתשולי, וע' בשער הציון אות כג.

כחו בכרמלית

נב. המשתיין ברה"י או ברה"ר ומתגלגלין לכרמלית או איפכא מותר שלא גזרו כחו בכרמלית **[ס' שנ ס"ב ביאה"ל ברה"י]**.

נג. העומד בספינה מותר לשפוך מימיו על דפני הספינה והם יורדים לים דכיון דלא זרק להו להדיא לים אלא מכחו הם באים, כחו בכרמלית לא גזרו **[ס' שנה ס"א]**. וע' בס' שנו דלא בכל כרמלית כחו מותר **[מ"ב ס"ק טז]**.

נד. בית הכסא שעל פני המים או שבולט חוץ לחומת העיר וצואה הנופלת בחפירה שסביב העיר שיש בה יותר מבית סאתים שהוא כרמלית, אם עשה דף או קנה פחות משלשה שתפול הצואה עליו קודם שתפול למים מותר ואין צריך מחיצות דהוי ליה כחו בכרמלית ושרי. וה"ה אם בית הכסא עשוי כך שהצואה נופלת על צדי הכותל ואח"כ מתגלגלת ונופלת למטה בכרמלית מותר **[ס' שנה ס' א וב]**.

נה. ביב שאינו מכוסה או ביב של עץ שאינו עשוי לבלוע בו המים ובדאי יצאו לחוץ לרשו"ה דאסור לשפוך על פי הביב ולהרמב"ם בכל ביב דלשיטתו אסור אפי' מכוסה, כשהוא סמוך לכרמלית מותר והטעם כיון דאינו שופך בהדיא לכרמלית רק שהוא בא מכחו סבירא לן דכחו בכרמלית לא גזרו **[ס' שנו ס"ב – ג ס"ק כג]**. וי"א דאין חילוק בין כרמלית לרשו"ה, בכרמלית שבתוך העיר כדלעיל **באות נ** לגבי גזרה לגזרה.

כבוד הבריות

- נז. בדין של הבית הכסא המובא באות מח דמותר ע"י הדף וקנה, אם נשבר הדף בשבת מותר משום דגדול כבוד הבריות אפי' שמוציא מרה"י לכרמלית בהדיא [ס' שנה ס'ב], ודווקא שנשבר בשבת גופא שאי אפשר לתקנו [ס"ק כה].
- נח. אחד שנמצא בספינה וא"א לעשות צרכיהין מפני איזה סיבה (לא בדף וקנה ולא על המשוטה) אא"כ יעשה צרכיו בספינה מותר מו הספינה לים אפי' דהוי מרה"י לכרמלית דגדול כבוד הבריות [ס' שנה ס"ק לט].

מצא חפץ בכיסו [בחשש כרמלית]

- נח. ע' בס' שמה ס"יט דנחלקו אם אומרים מצא מין את מינו. וע' בס' שמו ס' ג ובס' שנה ס' ג ברמ"א, א"כ א"א להניח על מקום פטור [מקום שהוא פחות מדי' על די'].
ואת"ל דלא נקרא הנחה במקום שהוא פחות מדי' על די', לכאורה משמע מהשער הציון בס' שנה אות ה דאפי' עקירה ממקום שהוא פחות מדי' על די' אסור ע"ש.
ולכן כתב בס' פתח העירוב בס' שמה ס' יט באות לה דהפתרון הוי להניח על עמוד גבוה יותר מי' טפחים דהוי ודאי מקום פטור. ע' בשער הציון בס' שמה ס"ח אות עה ובס' שמו ס' א בביאור הלכה ד"ה ברשויות דרבנן.
ומ"מ במקום הדחק כגון שאין לו עמוד גבוה י', לכאורה יש להניח על מקום פטור דהביאור"ל בס' שמה ס' יט ד"ה ויש חולקים כותב דבמקום הדחק אפשר דיש להקל.
- נט. אמנם צריכים להיזהר דלא להניח על עמוד שהוא רה"י כגון שסוגרת חצר, ע' בס' שמה ס'ג דכל הכתלים המקיפים רה"י על גביהם הוי רה"י אפי' אינו רחב די'.
ויש לעיין האם מותר לשים על לחי של העירוב, האם בלחיים כמו שלנו שייד ענין 'לאחרים עושה רשות לעצמו לא כ"ש' וצ"ע. וע' בס' ששה ס' ד דאסור להשתמש מכנגד הלחי אם הוא פתוח לכרמלית, ע"ש].
- ס. להניח על מקום פטור למעלה מי' שאין לו מחיצות תחתיו לכאורה יש לגזור ע"פ הביאור הלכה ס' שנה ד"ה אפי' דגוזרים שמא יש בו די' על די' והוי רה"י. [וצ"ע מהביאור הלכה ס' שנה ס'ב ד"ה וחלון פתוח לו שמותר להניח מרה"י על הזיז אפי' דלא הוי נגד החלון מכיון שהוי מקום פטור, ולכאורה היה מקום לגזור כמו במזחילה].

סוגי כרמלית

- סא.** סי שמה סי א – מ"ב בהקדמה וסי"ק א.
- סב.** סי שמה סי יד
. ים - עי שם סי"ק מח וביאורה"ל ד"ה כגון ים ועי בסי יח סי"ק עה- עו - עז.
. בקעה – עי שם סי"ק מט.
. אצטונית ואצטבא – עי שם סי"ק נ-נג.
. קרן זוית – עי שם סי"ק נד-נה.
. רה"ר מקורה – ע"ש.
. תל – ע"ש.
- סג.** סי שמה סי יח ועי סי"ק עג – עד – עט.
- סד.** . חור שהוא כלפי רה"ר ואינה עוברת כלפי רה"י – סי שמה ס"ד ברמ"א וסי"ק יא].
. חורי כרמלית – סי שמה סי יז סי"ק ע – עא וביאורה"ל ד"ה חורי.
- סה.** אין כרמלית בכלים – סי שמה סי"ז סי"ק טז ועי שער הציון אות יז.
- סו.** עמוד ברה"ר – סי שמה סי י ועי סי"ק לא – לב – לג – לו.
- סז.** גומא ברה"ר – סי שמה סי יא סי"ק מ.
- סח.** בית שאין תוכו יי וקריון משלימו ליי ויש בו די על די – סי שמה סי טו ועי ביאורה"ל ד"ה תוכו כרמלית.
- סט.** . גג הבולט על מחיצות הבית – סי שמה סי טז ועי סי"ק סה – סו ובביאורה"ל ד"ה גג הבולט.
. זיזין הבולטים מן הכותל ויש בהם די על די – סי שמה סי טז ועי סי"ק סו – סח.
- ע.** בור העומד בכרמלית – סי שמה סי יח סי"ק עט – פ.

עוד קצת מראי מקומות על כרמלית במ"ב וביאורה"ל

- עא.** סי שה סי יא סי"ק מג ובביאורה"ל ד"ה ופוקק.
- עב.** סי שח סי טו.
- עג.** סי שח סי יח.
- עד.** סי שח סי מא ביאור הלכה ד"ה שלא תגררהו.
- עה.** סי שיא סי א סי"ק ד ביאורה"ל סד"ה וכ"ז וסד"ה לא.
- עו.** סי שיב סי א ברמ"א וסי"ק ח.
- עז.** סי תקיב סי א סי"ק ז ושעה"צ אות יג.
- עח.** סי תקיב סי ג סי"ק יט ושעה"צ אות לג.

מפתחות לפי סדר המי"ב

		ס' שמה
אות סא	סוגי כרמלית	ס' א
אות סא	סוגי כרמלית	מ"ב בהקדמה וס"ק א
אות נט	מצא חפץ בכיסו	ס' ג
אות סד	סוגי כרמלית	ס' ד רמ"א
אות יב	הוצאה בכרמלית	ס"ק ט
אות סד	סוגי כרמלית	ס"ק יא
אות סה	סוגי כרמלית	ס' ו ס"ק טז
אות סה	סוגי כרמלית	שער הציון אות יז
אות סו	סוגי כרמלית	ס' י ס"ק לא-לב-לג-לו
אות סז	סוגי כרמלית	ס' יא ס"ק מ
אות ד	כרמלית למעלה מעשרה	ס' יב ס"ק מד
אות סב	סוגי כרמלית	ס' יד
אות סב	סוגי כרמלית	ס"ק מח-מט-נ-נג-נד-נה
אות סב	סוגי כרמלית	ביאור"ל ד"ה כגון ים
אות סח	סוגי כרמלית	ס' טו
אות סח	סוגי כרמלית	ביאור"ל ד"ה תוכו
אות סט	סוגי כרמלית	ס' טז ס"ק סה
אות א1	כרמלית למעלה מעשרה	ס"ק סו
אות סט	סוגי כרמלית	
אות סט	סוגי כרמלית	ס"ק סח
אות א1	כרמלית למעלה מעשרה	שער הציון אות סח
אות סט	סוגי כרמלית	ביאור"ל ד"ה גג
אות סד	סוגי כרמלית	ס' יז ס"ק ע-עא
אות ה	מצא מין את מינו	בבאור הלכה ד"ה חורי
אות סד	סוגי כרמלית	כרמלית
אות ו	מצא מין את מינו	ס' יח
אות ט		
אות סג	סוגי כרמלית	ס"ק עג-עד-עט
אות סב	סוגי כרמלית	ס"ק עה-עו-עז
אות ע	סוגי כרמלית	ס"ק עט-פ
אות ז	מצא מין את מינו	שער הציון אות עה
אות נח	מצא חפץ בכיסו	
אות ו	מצא מין את מינו	ס' יט
אות נח	מצא חפץ בכיסו	
אות ו	מצא מין את מינו	ביאור הלכה ד"ה ויש
אות נח	מצא חפץ בכיסו	חולקים
		ס' שמו
אות יא	הוצאה בכרמלית	ס' א
אות טו	להחליף דרך מקום פטור	
אות יג1	להחליף דרך מקום פטור	שער הציון אות ו
אות יג1	להחליף דרך מקום פטור	שער הציון אות ז
אות יד		
אות יד	להחליף דרך מקום פטור	שער הציון אות ח

אות ז	מציא מין את מינו	ביאור הלכה ד"ה ברשויות דרבנן.
אות נח	מציא חפץ בכיסו	ס"ב
אות טז	העברת ד' אמות	ס"ק יג
אות יז	הוצאה מכרמלית לכרמלית	ס"ג ברמ"א
אות ח	מציא מין את מינו	ס"ק יז
אות נח	מציא חפץ בכיסו	באה"ל ד"ה ומותר
אות יח	הוצאה מכרמלית לכרמלית	סעיף ב' וג'
אות יח	הוצאה מכרמלית לכרמלית	ס' שמח
אות כא	הוצאה מכרמלית לכרמלית	ס"א ס"ק ט
	שבות בכרמלית	ס' שמיט
אות מ		ס"ג – וע' בס"ק יג
אות מא	שבות בכרמלית	שער הציון אות יד
אות כד	זה עוקר וזה מניח	ביאה"ל ד"ה וליתנו
אות מד	אמירה לעכו"ם	ס"ה
אות מא	שבות בכרמלית	ס"ק טז
אות מא	שבות בכרמלית	ס"ק יט – וע' בבאור הלכה ד"ה ואפ' בכרמלית
אות מא	שבות בכרמלית	באה"ל ד"ה ואפ' בין השמשות
אות מב	שבות בכרמלית לצורך מצוה	באה"ל ד"ה ואפ' בכרמלית
אות מא	גזרה לגזרה	ס' שנ
אות מב	שבות בכרמלית לצורך מצוה	ס"א ס"ק ז
אות מו	גזרה לגזרה	ס"ב
אות כה	המשתין ורק לכרמלית	ס"ק י'
אות כח	המשתין ורק בכרמלית	ס"ק יא
אות כו	המשתין ורק לכרמלית	ביאה"ל ברה"י
אות נב	כחו בכרמלית	ס"ג ביאה"ל ד"ה ברשות הרבים
אות כט	המשתין ורק בכרמלית	ס' שניא
		שער הציון אות ה
אות נח	מציא חפץ בכיסו	ביאור הלכה ד"ה אפ'
אות ס	מציא חפץ בכיסו	ס' שנב
		ס"א
אות לב	שאר דברים שנפלו בכרמלית	ס"ק ה
אות ל	כתבי קודש שנפלו בכרמלית	ס"ק י
אות לב	שאר דברים שנפלו בכרמלית	סעיף ב' ס"ק יב
אות ב	כרמלית למעלה מעשרה	ס"ק יד
אות ל-לא	כתבי קודש שנפלו בכרמלית	ס"ק טו
אות לג	שאר דברים שנפלו בכרמלית	ביאור הלכה ד"ה בענין
אות לא	כתבי קודש שנפלו בכרמלית	ס' שנג
		ס"א ס"ק ה
אות מח	גזרה לגזרה	ביאה"ל ד"ה וערבו
אות יג2	להחליף דרך מקום פטור	ביאה"ל ד"ה בכל גווני
אות מח	גזרה לגזרה	

אות 2א	כרמלית למעלה מעשרה	ס'ב ס"ק ח וט ובשער הציון אות ו ז
אות מט	גזרה לגזרה	ס"ק טז
אות 2א	כרמלית למעלה מעשרה	ביאור הלכה ד"ה וחלון הבית פתוח לו
ס' שנד		
אות לד	בור בכרמלית	ס'א ס"ק ו ושער הציון אות ה
אות לה	בור בכרמלית	ס"ק ח
אות לו	אשפה בכרמלית	ס'ב ס"ק ט
אות לז	אשפה בכרמלית	ס"ק י
ס' שנה		
אות נג	כחו בכרמלית	ס' א
אות נג	כחו בכרמלית	ס"ק טז
אות לח	הושטה למעלה מי' בכרמלית בדיוטא אחת	שער הציון אות יז
אות ג אות כ	כרמלית למעלה מעשרה הוצאה מכרמלית לכרמלית	בביאור הלכה ד"ה וחלון פתוח
אות נו	כבוד הבריות	ס'ב ס"ק כה
אות נד	כחו בכרמלית	ס' א וב
אות ט אות יד אות כב אות נח	מצא מין את מינו להחליף דרך מקום פטור הוצאה מכרמלית לכרמלית מצא חפץ בכיסו	ס'ג ברמ"א
אות יד	להחליף דרך מקום פטור	ס"ק ל
אות ט	מצא מין את מינו	ס"ק לא
אות נז	כבוד הבריות	ס"ק לט
ס' שנז		
אות נ	גזרה לגזרה	ס'א ס"ק טו
אות טו אות נ	להחליף דרך מקום פטור גזרה לגזרה	ס'ג
אות נ	גזרה לגזרה	ס"ק כד ושער הציון אות ט ויד
אות טו	להחליף דרך מקום פטור	ס"ק כח
אות נה	כחו בכרמלית	ס'ב – ג ס"ק כג
ס' שנט		
אות יח	הוצאה מכרמלית לכרמלית	ס'א בבאה"ל ד"ה רחבה
ס' שס		
אות יט	הוצאה מכרמלית לכרמלית	ס'א ס"ק ה
ס' שסא		
אות יח אות כא	הוצאה מכרמלית לכרמלית	ס'ב – ס"ק ו-ז שער הציון אות יב
ס' שסה		
אות י אות נט	מצא מין את מינו מצא חפץ בכיסו	ס'ד

אות י	מצא מין את מינו	ס"ק כז
אות י	מצא מין את מינו	שער הציון אות כב
אות י	מצא מין את מינו	בבה"ל ד"ה בין תחת
אות יח	הוצאה מכרמלית לכרמלית	בבה"ל ד"ה מפני
אות נא	גזרה לגזרה	ס"ה
אות נא	גזרה לגזרה	ס"ק כט
אות נא	גזרה לגזרה	שער הציון אות כג
ס' שסו		
אות כג	הוצאה מכרמלית לכרמלית	ס'ב רמ"א
אות כג	הוצאה מכרמלית לכרמלית	ס"ק יז
ס' שעד		
אות יח	הוצאה מכרמלית לכרמלית	ס' ב בבה"ל ד"ה לכרמלית
ס' שצד		
אות מג	שבות בכרמלית	ס'ג שער הציון אות ט
אות מג	שבות בכרמלית	שער הציון אות י

טבלאות

וסיכומים

על המשנה ברורה ביאור הלכה ושער הציון

הלכות עירובין

- מהדורת ביקורת -

המלכות שתלויים במקומם שמונה הערוב

ז, א, אה ושים

ח, א, אה ושים

ט, א, אה ושים

י, א, אה ושים

יא, א, אה ושים

מקום הכנה מזה זמנה \ לקוח זמנה זמנה זמנה – זמנה זמנה זמנה

יב, א, אה ושים

יג, א, אה ושים זמנה זמנה זמנה

יד, א, אה ושים

הנהגות / טענות / טענות

טו, א, אה ושים

טז, א, אה ושים

טז, א, אה ושים

טז, א, אה ושים

טז, א, אה ושים – טז, א, אה ושים

טז, א, אה ושים

טז, א, אה ושים

טז, א, אה ושים זמנה זמנה זמנה

טז, א, אה ושים זמנה זמנה זמנה

<p>בצורת הפתח כותב דגם אם מתנענע למעלה ועם הקנה שעל גביהו, ג"כ לא מהני דנתבטל מהו שם צורת הפתח ורק יש להו שם להי"ם לבד.</p> <p>אמנם לפי המחצית השקל לעיל גם בזה יש להכשיר דאפשר לומר דל להו כאלו אינו, והקנה למעלה אין להקפיד אם הוא מתנענע ורק שלא ינטל לגמרי על ידי הרוח.</p> <p>[אמנם מסתפק אם הקנה יותר קצר למעלה, דאם תאמר דל לא תהני תו הקנה שעל גביהו, או לא, וצ"ע]</p> <p>[שער המיון אות יא]</p>	<p>דעת הדב"ה מהפוסקים שאין צריך לחדק שיאה בתוך ג' דצורת הפתח מתיצה גמורה. ויש פוסקים דבבב"א להו דאין חלוק וגם אר"ד בתוך ג'.</p> <p>ובשעת הדין יש לסמוך לחקל ולכתחילה בדא"ו כגון לחוש להחמיר אפי' בהדין ג' מפא"ם מן הכותל [ס"ק כג וביאה"ל ד"ה אר"ד]</p>	<p>כשר' דלד מה שהלמעלה נשאר ג"כ שיעור [א] לרי' [ס"ק"א]</p>	<p>עד י' קבוע ולמעלה מתנענע</p>
<p>דעת הדב"ה מהפוסקים שאין צריך לחדק שיאה בתוך ג' דצורת הפתח מתיצה גמורה. ויש פוסקים דבבב"א להו דאין חלוק וגם אר"ד בתוך ג'.</p> <p>ובשעת הדין יש לסמוך לחקל ולכתחילה בדא"ו כגון לחוש להחמיר אפי' בהדין ג' מפא"ם מן הכותל [ס"ק כג וביאה"ל ד"ה אר"ד]</p>	<p>נעץ שתי יחדות עוקמות על שני כתלי המבוי ועוקמיות נוסח לתוך המבוי ונתן הקורה עליהם ואין בייחודות טפח שהיא שיעור קורה להיות נחשבים כקורה, אם אינם גבוהים מפתל המבוי ג' ואין בנטייתו ג' כשרה שאנו רואים כאלו הם על כתל המבוי וכאלו הקורה נוגעת במבוי [ואמרוני לבד דב"ד פס' [ס"ק"א] וצ"ע, וה' [ס"ק"א] וצ"ע].</p>	<p>צריך שלא יהא חלחי רחוק מן הכותל שלשה טפחים [ס"ז וס"ז].</p> <p>ו"א דחטעים הו' דאתי אוריא דהאי גיסא ודהאי גיסא ומבטלן לה לפי"ז אם הלחי חיה יותר מנ', כשר אף שהלחי רחוק ג' מהכותל: ו"א דבכל גווני דהוי לה מחיצה שהצדיים בוקעים בה בה ויש לחתמיה [ס"ק"א] כב ועי' שער המיון אות יג]</p> <p>-הגב"הו מהאר"צ ג' פסל ואם הגב"הו פחות מע"פ שאין בו אל אלא שישת ומשול כשר. [ג]</p>	<p>רחוק וגבוה מהכותל או מהארץ</p>
<p>דעת הדב"ה מהפוסקים שאין צריך לחדק שיאה בתוך ג' דצורת הפתח מתיצה גמורה. ויש פוסקים דבבב"א להו דאין חלוק וגם אר"ד בתוך ג'.</p> <p>ובשעת הדין יש לסמוך לחקל ולכתחילה בדא"ו כגון לחוש להחמיר אפי' בהדין ג' מפא"ם מן הכותל [ס"ק כג וביאה"ל ד"ה אר"ד]</p>	<p>פסול, דבעינן דוקא שתחתיה חזקה כדי לקבל אריח. [ס"ז ס"ז ס"ק"א כד]</p>	<p>מדיובקים כשרים בו ובלבד שיוכל לעמוד ברר [ס"ז ס"ז ס"ק"א]</p>	<p>שברים ושברי שברים</p>

<p>לא-מחויי לחיים כאלו לענין צורת הפתח. [ש"ז] שער הציון אות יט בשם התוספת שבש [תב] אמנם יע' בש"ק קצו דנחלקו בה דיש מתירים כשיוצאים מהכותל חופפים פחות פחות מג' טפחים עד פחות מג' טפחים סמוך לארץ לסמוך עליהם מע"ש לשם קנים של צה"ש ובלבד שיהיו מגולים למעלה תחת החבל. ויש מחמירין בחופפים כאלה, שאינם עשויים דרך מזוזת הפתח ולא חשיב פתח.</p>	/	<p>כ"ש, יהוה שהתחא בין כולו גבורה י' [תב] תש"ק ש"ז טפחים כ"ש, דלא גרע משברי שברים ובלבד שיזרח שלא יתמחה ג' מהארץ [ש"ז] ש"ק כ"ח ומי"מ בענין שיהיה בו ממשות קצת על כל פנים כחוט, אבל מראה סיד לבד או רשם בנחר שקורין קרי"ד או שאר בעי לא מחני. [ש"ק כ"ז בשם השאי אחרונים].</p>	<p>אבנים היוצאים מהכותל ומובדלים זו מזו פחות מג'</p>
<p>וה"ה לענין צורת הפתח דבענין שיעשה לחיים מכאן ומכאן, אם ירא שיפילם החרח מתר לעשותו על ידי סיד מחויי בכותל מכאן ומכאן וחקנה שלמעלה יהיה מכורן על גבולו, ומי"מ בענין שיהיה בו ממשות קצת על כל פנים כחוט, אבל מראה סיד לבד או רשם בנחר שקורין קרי"ד או שאר צבע לא מחני. [ש"ק כ"ז בשם השאי אחרונים]. ואף דבצורת הפתח בענין שתתא בריא שיכול להעמיד בה דלת של קשין, י"ל דעל ידי הכותל שחסיד טחוי ומחויי בה חשבינן לה בריאה [שער הציון אות כב בשם תה"ד]. ג' - ו"ג צ"ד ליתר שלא יתמחה ג' מהארץ. [ש"ק ש"ז]</p>	/	<p>סיד טחוי בכותל</p>	<p>סיד טחוי בכותל</p>

<p>לפי הטעם הוא [בלחן] דאין צריך שיעור, מועיל דסגי גם בקנה מכאן וקנה מכאן ועל נביתן במשורה.</p> <p>אבל לפי הטעם הב' דהיה אפשר לגבול ולדבק לא מתיי בעורת הפתח דא"א לעשות הקנה שעל נביתן מעצי אשרה [שער הציון אות כה בשם הפר"י].</p> <p>אמנם עי' בס' טז בבניאול הלכה ד"ה ולפני דהר"ע"א חולק על הפתח מנדים. [ולבני קורה רוחב ד' כותב הר"ע"א שמכיון דלא צריכה לקבל ארזי מתיי אפי' מעצי אשרה ע"ש].</p>	<p>קורה זו שאמרנו צריכה שיעור [ע"י ב"י]. כי דצריכה להיות חזקה לקבל ארזי [ולפניך] אם עשאו מעצי אשרה, פסולה. [ס' ט"ז].</p> <p>ובקורה רחב ד' כותב הר"ע"א דלפי חתימתו של רבי אברהם בתי"א נ"פ: ד"ה אבל כיון דאין צריך להיות חזקה כדי לקבל ארזי מתיי אפי' מעצי אשרה. אמנם לפי הפירוש מנדים דלא מועיל בצורת הפתח כיון שאינו יכול לגבול ולדבק בארזי, גם בזה לא מתיי לכ"ע. [בניאול/ל ד"ה ולפניך].</p>	<p>כשר.</p> <p>דל"ה אין צריך שיעור ואפי' שצריך שיעור בנביתו לא החמירו חכמים בשיעור זוטא כי האי.</p> <p>ועוד אפי' היה נטרף והיה מוגבל ומדבק לכונתל ג"כ חשיב לחי ובלבד שלא יהא ניטל ברח"ל [ס"ק ל].</p> <p>והאין בענין של אישור המאה, דכיון דחלתי אינו אלא לצורך מחיצה ובה נופא לא משתמש במיזי לא חשיב המאה מה שנתנה על ידה היתר טלטול. [ס"ק כט בשם הבית מאיר].</p>	<p>עצי אשרה</p>
<p>עין בפירוש מגדים [משב"ז סק"א] שמסתפק א"ר הדין לענין גורת גורת הפתח אם בשבת שעברה לא רצו אנשי העיר לטלטל על ידו אם מותר לסמוך על זה בשבת הבאה כשלא חשבו מע"ש לסמוך עליו. [ס' יא במאה"ל ד"ה אבל]</p> <p>והאם איכא עמוד בכותל בולט גידיו משום קנה אם סומך עליו מע"ש ולא גרע מלחי. [ס"ק קיג]</p>	<p>וצריך שינתנה כדי להחזיר המבוי, אבל אם לא נעשית לשם כך אפי' סמכו עליו מע"ש פסולה. [ס' ט"ו ועי' ס"ק ק"ד].</p> <p>ועי' בפירוש מגדים שמצאד דאפי' היה רחוב ד' ספרתי ג"כ לא מתיי. [ס"ק ק"ד]</p> <p>הרשב"א ברח"ב ד' אם ראויה לקבל מעשיבה שהיא כשרה אפי' למעלה מבי, דלא הוי משום חיכר אלא משום פי תקרה, אפי' עומד מאליו ג"כ מותר ונשאר בצ"ע.</p>	<p>כשר ובלבד שסמכו עליו מע"ש שבת. [נ"ע].</p> <p>בס' ד' ד' דדעת השו"ע דצריך שיהיה בו רוחב טפח. ועי' בבניאול"ל ס' ד"ה ובלבד].</p> <p>אבל לא סמכו עליו מע"ש כגון שהיה שם לחי אחר ונפל בשבת ונאמם נעשיו לסמוך על זה, לא. אבל לא היה שם לחי אחר מע"ש כאילו סמכו עליו דמי [ס' יא]. אכן אם בפרוש לא סמכו עליו כגון שלא טלטלו בשבת שעברה על ידו לחי זו ולא היה שם לחי אחר, אינו מועיל לשבת הבאה עד שיסמכו עליו מע"ש בפרוש. [ס"ק לט]</p> <p>אם לא קבעו לשם לחי ולא סמכו עליו, לא מתיי אפי' עשאו הוא בעצמו [שער הציון אות כח]. אבל אם עשאו מחלוק לשם לחי אפילו לא סמכו עליו מע"ש ג"כ מתיי [בניאול"ל ד"ה אבל בשם המאיר עקב].</p>	<p>עומד מאליו</p>

<p>עניין בבניאור הלכה ד"ה יותר בשם האליה רבה דברחב יותר מ"י מתקיים בשם ד"ה או שני פסוק של של שיתחילין על זה ועין בבית מאיר שתמה על זה דלא דמיא לאפוא לתני זה דשפספסית יותר מ"י וכך כתב רש"י ענין א"ש</p>	<p>מחנה [ש"ס] - [ש"ס] ק"ס - [ש"ס] ק"ס</p>	<p>לא מחנה [ש"ס] ק"ס</p>	<p>לא מחנה [ש"ס] ק"ס</p>	<p>רוחב הפתח יותר מ"י אמות [מצומצמות - שער הציון אות אט]</p>
<p>נחת ג"כ בפס"ד מצד אחד או שני פסוקים וכן סתם המתבר הארבעים לקמן בסעיף לב [ש"ס] ק"ס - [ש"ס] ק"ס</p>	<p>מחנה [ש"ס] ק"ס</p>	<p>לא מחנה [ש"ס] ק"ס</p>	<p>לא מחנה [ש"ס] ק"ס</p>	<p>ארבע פחות מ"י אמות מרובות</p>
<p>וכ"ה יותר אותו הפתח גם הרוב יותר מעשרה דלתי לא מחנה ל"ה צורת הפתח מחנה [ש"ס] ק"ס</p>	<p>לא מחנה [ש"ס] ק"ס</p>	<p>לא מחנה [ש"ס] ק"ס</p>	<p>מחנה [ש"ס] ק"ס</p>	<p>גובה חללי יותר מ"י אמה מצומצמות</p>

מי ששח

צורת הפתח	קורה	לחי	
<p>ואפסר דכשילש בו צורת הפתח שרזי דמקורי חכויא. ומקויו בצורת הפתח שלנו שגובה מאד בודא. אסור דלית חכרא ואי. אי אס המבוי פתוח לכרמלית דחא רק חששא במלתא דרבנן גי' כי אסור דשכיחא לאתשילי ל' [ס"ק] כט בשם המ"א ומאמר מודכ"א</p>	<p>הכל כנייל בלח". ובספר אלהי רחב מאד להקל להשתמש תחת הקורה אפי' פתוח לכרמלית וכו' פסק בספר אבן תעורר [ע' בבאמו"ל ד"ה בגי תחת הקורה] ובפרט אס הקורה רחבה ד' טפחים ובריאה לקבל מעוצבה בודא מותר אפי' פתוח לכרמלית דלפי תקרה יורד וסורח וחשיבא מחויצה [ס"ק] כז וע' בשער הגזון אות כב א-ע"פ שפותח להשתמש תחת הקורה לא ישב אדם בראש המבוי והפך ביזו נח"ה שלא ישב אצל הלחי [ס"ק] כט [ש"ס] שמה יתגבל הפך מילדו לרה"ר ויבאנו אליו רצונו לומר דדוקא על צד המקרה והחדמו מותר לסטל שם הפעו לעת הלידה אבל לא ישב שם בקביעות והפך ביזו [ס"ק] כח בשם המאמר מודכ"א אמנו לא ממחין ביזם דמוטב שיהיו שוגגין ולא מוזידין [ע' ס"ח] [ט]</p>	<p>מותר והני מילי בפתוח לרה"ר אבל בפתוח לכרמלית אסור מפני שמאסרו לכרמלית שאצלו, שמצא מין את מין ונעורר [ס"ד] [מ"ה] מיהו יש פוסקים דסוברים דקא כשהו המקום ששכנז הלחי לא היה בו שיעור ד' ספחים ע"ד ספחים דאז בטל לגבי פנים ומותר להשתמש התוויו וכו' להכניס משם לפנים [אבל להוציא לחוץ משמע מממה ראשונים דאסור דמן חתורה רשות היחיד במקום הזה, דחא הלא תוד המבוי והמבוי יש לו ג' מחיצות דחא רח"י דאורייתא [ש"ע"צ אות כ"ג] אבל כשיש בהו חשטח ד' על ד' וכ"ש יותר, נחשב זה המקום ככרמלית לענין שאסור לסטל בו רק תוך ד' אמות וכו' להוציא ממנו לרה"ר או להכניס לרה"י אסור. ויש פוסקים שאין מחלקים בהו וסוברים דאפי' יש בו ד' על ד' גי' בטל לגבי פנים [ס"ק] כח [ש"ס] ובהפתח לרה"ר מותר אפי' יש דלת להמבוי והדלת לפנים מן הלחי והחא נעול והאין נימין בין שיש אסקופא גבוה ג' או אין שם אסקופא כלל [ב"אמו"ל ד"ה בפתוח] ובפתוח לכרמלית [דאסור להשתמש] אפשר דאסור להוציא לחוץ דמן חתורה רשות היחיד הוא. אב לפי מה שמבואר לעיל בסי' שמי"ז סי' ג' לכאורה מותר וכו' עליון [ב"אמו"ל ד"ה מפני]</p>	<p style="text-align: center;">השתמשות מתחת וכנוד במבוי</p> <p style="text-align: center;">השתמשות בפתח החצר</p>
<p>אבל על פתח החצר מותר בין פתוח לרה"ר בין פתוח לכרמלית שיש חכרא [ט] [ש"ע"צ סי' טז]</p>			

סימן שסו - שסז

כל אחד נותן חלקו \ אחד מזהב כלום

אחד מזהב כלום	כל אחד נותן חלקו	
<p>א- אחד מזהב בעד כולם יכול ליתנו בשני כלים, אכן מילא הזכיר הפוסקים דבר זה משמע דסבירא ליה דלא פליג רבנן במילתייהו ועיי' [ס"ק לא]</p> <p>זא"פ, אם אחד מזהב בתערוב משלו בשביל כולם גוי' יש לומר בהו, ועל כן הערוך שמוניחין בבית הכנסת בעד כל העיר יש לומר שלא להניחו רק בבית הכנסת אחת, ובחור' לזה הניח הכנסת ש'חות' גדולה שבעיר [ס"ק לא בשם השערי תשובה בשם החכם צבי, ועי' בבאור הלכה ד"ה בפלי אחי]</p>	<p>צריך ליתן כל הערוך בכלי אחד ואם חלקו ונתנו בשני כלים אינו עירוב אלא אם נתמלא האחד ואז מותר וזאת שיהיו שני הכלים בבית אחד [ס"ד ועי' בביתא"ל ד"ה בפלי אחד]</p>	<p>כלי אחד ובית אחד</p>
<p>וה"ח כשאחד מזהב לכלום צריך גוי' להתרצות כשיבואו מבני החבורה לאכול ממנו שלא להקפיד עלילתם [ס"ק לה ועי' בשער הראיו אות לא]</p>	<p>צריך שלא יקפיד שום אחד מהם על עירובו אם יאכלנו חבורו ואם מקפיד אינו עירוב לכו' צריך לומר שלא לערב בדבר שחיקו לצורך שבת [ס"ה ועי' בשער הראיו אות לא]</p>	<p>מקפיד</p>
<p>אם אחד מזהב לכלום יכול לערב במרוסיה [ס"ז ז'] בני הבורה שהיו מסובין לאכול וקודו יעליהם היום הפת שעל השולחן סומכין עלה משום עירוב [ס"י יא'] לכאורה בניני שיהיה אז עדין אצלם פת אחד שלם וכי"ל בס' ו' או אפשר כיון דלא הבאו פתם אלא בעל הבית זמנו לטעוד משיל, דני דומה להא דסי' ז', וכו' משמע בתוספת שבת [ס"ק לח] אבל באמת יש לחלק ביניהם וצ"ע [ס"ק ע"ג]</p>	<p>אין מערבין במרוסיה אפי' היא גדולה הרבה אבל בשלמה אפי' קטנה מאד מערבין ובלבד שיהא בהם כ"כ שיהא בהם בשעור ומיליון אם נוטל ממנו כרי חלק נחתים שהיא אחד מארבעים ושמונה מערבין בה אפי' לא היתה טבולה לחלה.</p> <p>ואם נפרסה הבורה בקיסם שהכניס הקפה האחד בתוך הפת והקפה השני בתוך המרוסיה, אם אינו ניכר שפירסה מערבין בה. וזהו ד"ה שפירשי' דאין מערבין רק בפת שלם היינו שכל הערוך בתוך ידית פת שלם, ולכן נהנו לקבץ מכל בית ובית מוטו קמח ומעטין חלה אחת שגילמת [ועי' בגאון ד"ה ועושין]</p> <p>בית ידית פת שלם, ולכן נהנו לקבץ מכל בית ובית מוטו קמח ומעטין חלה אחת שגילמת בכל מדינות אלו וכו' ואע"פ שנתעורר מן הקפדה ולא מעשה פסול חלה אפי' הכי הוי עירוב דלא נרמאעל אחד מזהב לכלום ואדעהא דדרכי נהנו קמחם מותרין, כר' נראה ל' [ס"י ז']</p>	<p>שלמה ופרוסה</p>

<p>אחד מזכה לנולים</p> <p>אם אחד מבני החצר הוציא חרצה ליתן פת בשביל כולם שפיר דמי. ובלבד שיזכנו להם עיני אחד, וכשוכה בו צריך להגביתו מן הקרקע טעם וצורך לכות לכל בני החצר או החצר או חמצי ולכל מי שיתוסף מיום זה ואילך. ויש אומרים שאע"פ שלא יזכה פרוש למתוספים עליהם, לב בית דין מתנה עליהם וכו'. [ש"ס' ע"ט, ע"י ב"ס' י' ובב"א/ה"ל ד"ה צריך להחבת]</p>	<p>כל אחד נתון חלקו</p> <p>ע"י ביאור"ל ב"ס' ש"ס' ט' ד"ה צריך דבמקום שהערוב משל כולם לא שייך זכות התקנות.</p> <p>אמנם ע"י ברמ"א ב"ס' ז' ד"ש שפירוש דהא דאין ערוב רק פסת שלם היות של הערוב יחד יהיה פת שלם ולכן יהיו לקבץ מכל בית ובית משע קמח כדכתבו לעיל, ועי' ב"ס' ק"ק מה דכו הנחין שהמשע נתון חרצה [שקבץ מכולם] להרב בערב פסת שיזכה בו בשביל כלל כל הקרקע עיניו [ע"י ב"ס' י' בב"א/ה"ל ד"ה על מצות ערוב וע"י ב"ס' ט' ע"י א"ק פ"א]</p>	<p>לזכות ע"י אחד</p>
<p>לפי זה אם אין דעות לישראל שם לא לשתב ולא שם, וכשזכה בו צריך להגביתו מן הקרקע טעם וצורך לכות לכל בני החצר או החצר או חמצי ולכל מי שיתוסף מיום זה ואילך. ויש אומרים שאע"פ שלא יזכה פרוש למתוספים עליהם, לב בית דין מתנה עליהם וכו'. [ש"ס' ע"ט, ע"י ב"ס' י' ובב"א/ה"ל ד"ה צריך להחבת]</p>	<p>ע"י ב"ס' ש"ס' י' ד ביאור"ל ד"ה על מצות ערוב [בשם המ"א ושאר אחרונים]; ולפי זה אם אין דעות לישראל שם לא לשתב ולא ליום טוב, אין יכול לבד, ולא דמי למאז דקימא לן בעלמא בעלמא שהערוב כבו ומקבץ על ידי אחד.</p> <p>אכן לפי מנהגנו לכתחילה דלאחר שקבץ השמש הערוב מכל התנאים נתון חרצה לכל אחד מן המשתתפים, יכול לעשות זה גופא גם ע"י אחד שאינו מבני מנהג דהויזכבו לאחרים חשוב כמשהו.</p>	<p>ברכה ע"י אדם אחד שלא נזר או לא שובת בעיר</p>
<p>ע"י ב"ס' ש"ס' ט' ע"י בב"א/ה"ל ד"ה בשעה שמוצה דאפי' לכתחילה יש לעיר, דאלי יותר עדיף לבדך אחד הזכיר, דבשלימא הויא ש מקבץ הערוב מאחרים שייך לבדך אפי' בשעה שמתחיל לקבץ, שכבר התחיל מעשה הערוב על ידי הקבץ שגבה השמש מאיזה אנשים, משא"כ היכא שרובה ערוב משלו בשביל כולם קודם הזכיר עדין אין על הפת שם ערוב כלל דעדין לא יצא משהו כלל וכמו שמונה עדין בס"ל דמיא, ועיקר שם ערוב נעשה על ידי הזכיר, שגנשו כולם שותפים בו על ידי הזכיר שמוכה להם על ידי אחד, וכשמבדך קודם הזכיר לכאורה הוי בכלל קודם דקודם דחסר עדין מעשה שלמה של הזכיר, שבלא זה חסר על הפת עיקר מעשה ערוב [וכמו שלא נזכר כלל לבדך על הפתיל קודם שהונח הפרשיות בתוך הבתים] עיניו בארבעות.</p>	<p>ע"י ב"ס' ש"ס' א' בדמ"א/א"ד א"א איש רגלי לערב וערב עם בני החצר והיו מערבו עדין לערב ולקבץ, ועי' בב"א/ה"ל ד"ה צריך לחזור ולזכות דמיירי בשאינו נתון רק חלקו לבדו ואין הכונה שצריך לזכות וליתן מחדש, אלא שצריך לומר בפני שוחזר ומשהו עמה ומכה לכולם שיהיה להם חלק בפני ומשום דאמרין המקפיד על ערובו אינו ערוב וכו' עי"ש.</p> <p>אבל אם רגלי לערב הוי ערוב בעל כרחו.</p>	<p>זמן הברכה</p> <p>חזר מעירובו</p>

סימן שסו ס"י

יש אומרים	דעה א'	
<p>[ע"י ס"י"ק סא דדמיא ערוב לענין מצניחה]</p> <p>אינו מויעל</p> <p>בנו – מויעל</p> <p>בנו – כל זמן שלא נגרה אינו מויעל דאז שייד מציאתה לאבתי [ס"י"ק]</p>	<p>[ע"י ס"י"ק זו דהנזין הוי האם ידן בנידו]</p> <p>אינו מויעל [ס"י"ק נה]</p> <p>אינו מויעל [ס"י"ק נה]</p>	<p>בנו ובתו הקטנים סמוכים על שולחנו</p> <p>בנו ובתו הקטנים שאינם סמוכים על שולחנו</p>
<p>אינו מויעל [ס"י"ק סב]</p> <p>בנו – מויעל</p> <p>בנו – דוקא שבגרה</p>	<p>אינו מויעל עד כד רבו [ס"י"ק נז]</p> <p>מויעל [ס"י"ק נז - נח]</p> <p>מויעל</p>	<p>עבדו ושפחתו הכנענים</p> <p>בנו ובתו הגדולים סמוכים על שולחנו</p> <p>בנו ובתו הגדולים שאינם סמוכים על שולחנו</p>
<p>[ע"י ס"י"ק טו ושער הציון אות נב]</p> <p>ואפי"ש לא בית בחצר [ע"י ס"י"ק טו ושער הציון אות נב]</p> <p>מויעל</p> <p>ואפי"ש אין לה בית בחצר [ש"י"ע]</p>	<p>מויעל</p> <p>ואפי"ש אין לה בית בחצר</p> <p>מויעל [ס"י"ק נט]</p> <p>ואפי"ש אין לה בית בחצר</p> <p>מביין על דוד אפי' לכתיחלה [ושעושה הכל על דעת עצמו ולא על דעת אביו. ס"י"ק ע]</p>	<p>עבדו ושפחתו העברים אפי' קטנים</p> <p>אשתו דמעלה לה מזונות</p> <p>אשתו שאיני מעלה לה מזונות</p>
		<p>גדול שיש לו אשה אע"פ שסמוך על שולחן אביו</p>

להלכה: לכתיחלה טוב לחוש לדברי שניהם הינה דאפשר. ה"ג"ר ונדיעלד סימכין על דברי המקל בערוב.

רוצה לומר בין קטן ואין סמוך על שולחנו, או גדול אף שסמוך, וכן בעל ידי אשתו אע"פ שמעלה לה מזונות [ס"י"ק סט]

ש'ש'ס

<p>י'ש אומרים [הרמב"ם]</p> <p>בני החצר וה"ה אשתו [ש"ק טו טז ע"ג] בשער הציון אות יא' נכנסים לתוך ביתו ונוטלים מנו בעל כרחו ונע' ששער הציון אות טז] וע' בבא"ה"ל ד"ה ויש אומרים דאפי' אם לא נראה לפסוק כדעת זו להחמיר היכי שהתעל מחוק, על כל פנים יש לסמוך לפסוק כמותם להקל לענין היכי שהוא רגיל לערב עמהם, דבני החצר נכנסין ונוטלין ממנו בעל כרחו ולא בענין דעת אשתו כלל. וע' בסוף דבריו דדוקא היכי שאוסר עליהם.</p>	<p>דעת א' [רמ"ם, והרא"ש והט"ר]</p> <p>אשתו מערבת לו בעל כרחו בני הבית יכבדים לערב שלא בידעתו אבל בעל כרחו אוסרו אפי' שלא מנחה בהם בפרשן [ק"ק ידעו שאינו רוצין] [ש"ק טז] שלא מדעת אדו מבני הבית אפי' רגיל עמהם בני החצר אין יכולים לקח פתו מביתו לערב ואוסר עליהם. וע' בבא"ה הלכה ד"ה אבל שהבאנו בשם כמה אחרונים שפוסקים דבני החצר יכולין לקח פתו שלא בידעתו [כל זמן שאין יודעין שהיא מנחה בזה]. ואפי' שלא בידעת בני ביתו. [ש"ק צג ז' ע"ג ונ"ש כ ששער הציון אות טז] וע' ברמ"א דאני יכול לתזור בו דאפי' דסבירא לו דבלא דעת אשתו אין בני החצר יכולין לקח ממנו בעל כרחו. והא קלא מפני ששפת כבו מנחה תחת ידם. [ש"ק כ' אוסר לזכות משלו לאחרים שלא בידעתו, אבל ממשותפת מותר. [ש"ק י']</p>	<p>רגיל לערב</p>	<p>פתחו לחצר אחר ואוסר</p>
<p>אשתו מערבת אלא שלא בידעתו אבל אם אומר שאינו רוצה לערב עמהם לם. אבל היו כופין אותו בבית דין לערב עמהם או היו בניה דין יורדין לנכסיו ונע' [ש"ק טז] ביתו האוסר נכנסים לתוך ביתו ונוטלים ממנו בעל כרחו כג"ל אבל בחצר שאינו אוסר אינו בכלל [ש"ק טז]</p>	<p>אשתו - בחצר שאוסר מערבת בעל כרחו ביתו - בחצר שאינו אוסר מערבת בעל כרחו בני הבית נכבדים אשתו - בחצר שאוסר מערבת בעל כרחו ביתו - בחצר שאינו אוסר אינה מערבת בעל כרחו. אבל כל זמן שלא מנחה בה בפרוש מערבת שלא בידעתו דמסתמא ניחא ליה. בני החצר, בחצר שאינו אוסר לא מערבים בבידעתו ונע' ששער הציון אות ז דביתו הרגיל לצאת ולכנס חלי אוסר אם לא יערב] בני החצר כג"ל.</p>	<p>רגיל לערב</p>	<p>אוסר לחצר ואוסר</p>
<p>אשתו מערבת אלא שלא בידעתו אבל אם אומר שאינו רוצה לערב עמהם לם. אבל היו כופין אותו בבית דין לערב עמהם או היו בניה דין יורדין לנכסיו ונע' [ש"ק טז] ביתו האוסר נכנסים לתוך ביתו ונוטלים ממנו בעל כרחו כג"ל אבל בחצר שאינו אוסר אינו בכלל [ש"ק טז]</p>	<p>אשתו - בחצר שאוסר מערבת בעל כרחו ביתו - בחצר שאינו אוסר מערבת בעל כרחו בני הבית נכבדים אשתו - בחצר שאוסר מערבת בעל כרחו ביתו - בחצר שאינו אוסר אינה מערבת בעל כרחו. אבל כל זמן שלא מנחה בה בפרוש מערבת שלא בידעתו דמסתמא ניחא ליה. בני החצר, בחצר שאינו אוסר לא מערבים בבידעתו ונע' ששער הציון אות ז דביתו הרגיל לצאת ולכנס חלי אוסר אם לא יערב] בני החצר כג"ל.</p>	<p>רגיל לערב</p>	<p>אוסר לחצר ואוסר</p>
<p>אשתו מערבת אלא שלא בידעתו אבל אם אומר שאינו רוצה לערב עמהם לם. אבל היו כופין אותו בבית דין לערב עמהם או היו בניה דין יורדין לנכסיו ונע' [ש"ק טז] ביתו האוסר נכנסים לתוך ביתו ונוטלים ממנו בעל כרחו כג"ל אבל בחצר שאינו אוסר אינו בכלל [ש"ק טז]</p>	<p>אשתו - בחצר שאוסר מערבת בעל כרחו ביתו - בחצר שאינו אוסר מערבת בעל כרחו בני הבית נכבדים אשתו - בחצר שאוסר מערבת בעל כרחו ביתו - בחצר שאינו אוסר אינה מערבת בעל כרחו. אבל כל זמן שלא מנחה בה בפרוש מערבת שלא בידעתו דמסתמא ניחא ליה. בני החצר, בחצר שאינו אוסר לא מערבים בבידעתו ונע' ששער הציון אות ז דביתו הרגיל לצאת ולכנס חלי אוסר אם לא יערב] בני החצר כג"ל.</p>	<p>רגיל לערב</p>	<p>אוסר לחצר ואוסר</p>

א' שטת ס' א

<p>מערב משלו</p> <p>אפי' כלה אין צריך להודיע ואפי' אם היה פתוח וכו' [שער האין אות ב]</p>	<p>מערב משלהם</p> <p>אפי' כלה אין צריך להודיע ואפי' אם היה פתוח לשתי הצדדות ג"כ אין צריך לשאלו, דמסתמא מתרצה שיניחו לערוכה [שער חלה ב]</p>	<p>ערבו ואח"כ נתקלקל הערוכה ונא אחד מבני החצר לחזור ולתקנו :</p> <p>ממין הראשון</p>
<p>אפי' אם כלה הראשון אין צריך להודיע כלל. ועי' בבבבא ל"ד"ה ואם משלו דמביא שיטת הר"ח והרמב"ם והרשב"א דחולקים וסוברים דצריך להודיעו בכל גווני [אפי' שפי] במערב משלו, דבשני מינין החלי דכלה צריך להודיעו]. ומ"מ לדנא אין לזוז מדברי השו"ע מאחר שהרבה פוסקים מקילים בעיקר דין זה זה אפי' במערב משלהם, לדין דפסקין דבית הפתוח לשתי הצדדות וערב אם שתיחין מותר בזה וכו' עיי' שו"ת. ואם כלה הראשון אלא נתמעט אין צריך להודיעם.</p>	<p>אם כלה הראשון צריך להודיע. וכתב במאמר מרדכי דדקא בבית הפתוח לשתי הצדדות דלא ידעינן בה נחת ליה, אבל בפתוח לחצר אחד, זכות הוא לו ואין צריך דעתו וכן כתבו שארי האחרונים [ס"ק ז' ועי' בבבבא ל"ד"ה ואם משלו בסוף דבריו דהרבה פוסקים מקילים בעיקר דין זה זה אפי' במערב משלהם, לדין דפסקין דבית הפתוח לשתי הצדדות וערב אם שתיחין מותר בזה וכו' עיי' שו"ת. ואם כלה הראשון אלא נתמעט אין צריך להודיעם.</p>	<p>ממין אחר החזיר שיהיה מחתילה פתח טיטום ועשויי רוצה לערב מפת [כגון שישו מחתילה פתח טיטום ועשויי] ג]</p>

ב' ס' ב

<p>מערב משלו</p> <p>המ"א פוסק דדקא אם מערב משלו [ס"ק ט' – שעה ראשון אות א]</p>	<p>מערב משלהם</p> <p>הנהר שולם ונתיב מארי סברי לזכיל לערב אפי' משלהם בלא דעתם דמסתמא מתרצים ליה [ס"ק ט' ועי' ב"ב ס' ש"ז בבבא חלה ל"ד"ה אבל ב"ב ח"ו ומתה"ם מולבלין שגם דעתם כן הוא [שער חלה אות ב]</p>	<p>מערב בני עירובי חצרות שלא לדעת [בפתוח לחצר אחת]</p> <p>נתוספו זיוויים בחצר ויש בית פתוח לשתי הצדדות</p>
<p>צריך להודיעם ואפי' אם מערב עתה משלו [ס"ק ט' ב"ב ח"ו ומתה"ם ועולת שבת]</p>	<p>צריך להודיעם דחיי במחלוקת ערוכה וצריך לעשות ערות דוקא בדיעתם אבל שלא בדיעתם לא [ס"ק ט' ב"ב ח"ו ומתה"ם ועולת שבת]</p>	

סימן שע"א ג

<p>אין צרכים ליתן ערב אלא שנים הפסוקיים, וכל האחרים חשובים כבית שער להם. דאף דהשג הוא גי' בית שער לראשון, שהראשון עבר דרך עלין, מיי' לא מקרי בית שער לפטרו מן הערב. דבית שער דיתיר דהשג ידק יחד ערב דרך עלין לא מקרי בית שער כדלקמן בסעף ג', ועל כן כל אחד ואחד מן חוב ערב: [ש"ק יט] ואישג דכתבנן עליל ברש"י חסמו לענין חצר, דבית שער דיתיר גי' ככלל בית שער הוא. חתם דהוא בית שער דחצר דלא עביד ליתרה אבל הא עביד ליתרה [שער הציון אות כה]. ומפני באופן שהפסוקים שבפנינו מנומנים לתקרה, ואי אין המחוברים מניעות לתקרה נחשבין שנים בתים אחד ואין צרכין ליתן רק ערב אחד בין שניהם אם יש עממן עוד דירוקין בחצר [ש"ק יט ע"ג, בשער הציון אות יג]. - והיינו אם מליכין עירוב למקום אחד [שער הציון אות יא]. - ולעת כל האחרונים אין חילוק בין יש עממן עוד דירוקין בחצר או לא, דרך הצנעם חשבין שנים ואוסרין זה על זה חללא כטיי' [שער הציון אות יב].</p>	<p>עוברים כולם זה על זה [שאין פתח לחצר אלא החיצון וכלם עוברים דרך עלין]</p>
<p>אם המחיצות מגיעות לתקרה בחוד ג' של יריעות [ש"ק כ"א]</p> <p>אם בני החצר נתנים העורב פאחד משאר בתי החצר צריך כל אחת ואחת מתבורות הסרקולין ליתן ערב. [ועי' באוה"ל ד"ה צריך דדוקא בקבועין]. אבל אם נתנו העורב בזה הסרקולין אין צרכין ליתן ערב כלל - אלא אם נתנו בבית זה ובית שמלפניהם בו הערב אין צריך ליתן ערב [ועי' ש"ק י"ד]. וכן דמתקרה מחובר כיון שהחתך הם מחיצות גורעות]. ומלרי במחיצות ע"א כעין מחיצות של יריעות דאלו חלקוקו במחיצות גמורות כגון של נסרים וכדומה בראי אין נישבין ערב בה אלא וכו' וכו' יש דירוקין אחרים בחצר או אין דירוקין וכו' [ש"ק כ"ה, ועי' בשער הציון אות טז דלכל לערב בברכה]. - וכן אם יש אין דירוקין אחרים בחצר אולם צרכים ערב. אותו שעשו הם מחולקים ואותו שלא עשו הם כשחתפין</p>	<p>ואם היה לכל אחד פתח לחצר ר"ה או שאין עוברים זה על זה רק כל אחד יש לו פתח פתוח לבית שער שלפניהם והבית שער פתוח לחצר [עי' ש"ק כ"א שער הציון אות יד]</p>
<p>אם מקצתן עשו מחיצות לתקרה - ש"ק כ"ט]</p>	<p>אם מקצתן עשו מחיצות לתקרה - ש"ק כ"ט] ומקצתן לא עשו</p>
<p>אפי' נתנו בני החצר העורב בסרקולין צרכים כל חבורה וחבורה ליתן ערב. [ש"ק י"ג] מלבד אותה חבורה שאצלה מניחין העורב אינה צריכה לתת חלק ערב. [באוה"ל ד"ה א"ס] ואי ששאין דירוקין אחרים בחצר צרכין לעשות עורב חצרות [ש"ק י"ג] לא]</p>	<p>ואם היו דירוקין בעליות ממש [וה"ה כשתחלקו החבורות על ידי מחיצות קבועות כגון של נסרים וכדומה כיון שהם מניעות לתקרה [ש"ק י"ג] לא]</p>
<p>חלקוקו במחיצות שאין נוגעות לתקרה [אפי' הם מחיצות קבועות של נסרים ואבנים ואפי' גבוהות יותר מצי' [ש"ק כ"ג]]</p> <p>אפילו אם בני החצר נתנים יעורבן פאחד משאר בתי החצר די ערב אחד לכל החמש תבורות [ועי' בשער הציון אות יח]</p>	<p>אם בני החצר נתנים העורב פאחד משאר בתי החצר צריך כל אחת ואחת מתבורות הסרקולין ליתן ערב. [ועי' באוה"ל ד"ה צריך דדוקא בקבועין]. אבל אם נתנו העורב בזה הסרקולין אין צרכין ליתן ערב כלל - אלא אם נתנו בבית זה ובית שמלפניהם בו הערב אין צריך ליתן ערב [ועי' ש"ק י"ד]. וכן דמתקרה מחובר כיון שהחתך הם מחיצות גורעות]. ומלרי במחיצות ע"א כעין מחיצות של יריעות דאלו חלקוקו במחיצות גמורות כגון של נסרים וכדומה בראי אין נישבין ערב בה אלא וכו' וכו' יש דירוקין אחרים בחצר או אין דירוקין וכו' [ש"ק כ"ה, ועי' בשער הציון אות טז דלכל לערב בברכה]. - וכן אם יש אין דירוקין אחרים בחצר אולם צרכים ערב. אותו שעשו הם מחולקים ואותו שלא עשו הם כשחתפין</p>

מיי שיטת לוי מלמד או סופר בביתו וכן תלמידיהם הלומדים בפני הרב וחדרים בביתו כל אחד בחדרו.

<p>היכי שגם כולם עובדים דרך הבית לחצר או לרה"ק ואין לכל א' פתח מיוחד לצאת בו וגם הוא מקום [אותו הבית החיצון] אפיה ובישול לכלן</p>	<p>מקום שאופים ומבשלים ביחד [בלבד]</p>	<p>היה מקום החדרים קטני או מושבר</p>	<p>השאל לוי לזמן ולא מצוי לסלקינהו בכל שעה</p> <p>אופן ומבשלין כל אחד בפני עצמו</p> <p>אוסרין, דדוקא בצירוף השעמים ביחד [דאין משאיל להם רשותו לאסור עליו וגם שישתמשו ביחד] [ש"ק לג]</p> <p>אם אופן ומבשלין ביחד</p> <p>על דעת חתוסי' דאיתו אוסרים על אנשי החצר ולא זה על זה [ש"ק לה] ואפי' יש לכל א' פתח פתוח לחצר ואוכל וישן בחדרו [ש"ע].</p> <p>דעת הרשב"א והריטב"א [וגם דעת הגר"ז] דאסור ופרד עירוב [דחלוי רק במצוי לסלקינהו] ע' ביאורו"ל ד"ה אינם אוסרים</p>	<p>לא השאילו לזמן מיוחד ומצוי לסלקינהו בכל שעה</p>	<p>תפיסת יד מותר בכל גוני וכנ"ל ב' ב [ש"ק לג]</p>
<p>חשיבי כולם בבית אחד, דבית זה מחובר יחד. [סוף ביאורו"ל ד"ה אינם אוסרים ושער הציון אות יד]</p>	<p>אוסרין [ע' ביאורו"ל ד"ה אינם אוסרים]</p>	<p>אוסרין [ש"ק לג]</p>		<p>אוסרין, דדוקא בצירוף השעמים ביחד [דאין משאיל להם רשותו לאסור עליו וגם שישתמשו ביחד] [ש"ק לג]</p>	<p>מותרים לא יוכל לאסור עליו אפי' אופה ומבשל בפני עצמו [ביאורו"ל ד"ה אינם אוסרים]</p>

ההלכות שתלויים במקום שמונה הערוב

נתנו הערוב בא אצלם או שאין עמהם דיורים בחצר/ נתנו בבית של משהוא אחר בחצר

- א) בדין תפיסת יד [בניש אומריים] – ס' ב ברמ"א
- ב) בדין טרקלין אם המחיצות מאיעות לתקרה בתוך ג' טפחים אפי' המחיצות הן של יריעות – ס' ג
- ג) באבא שנותן פרס לילדים – ס' ה
- ד) בבעל שנותן פרס לאשתו או אדון לעבדים – ס' ו

ס' שעא ס' א – ב

אינו יחודי	ישואל	
<p>אפי' הלך לשבות בעיר אחרת אוסר עליהם עד שישכרו ממנו מקומו אם הוא קרוב מלך יום אחד שהרי אפשר שבה שבת אבל אם רחוק יותר אינו אוסר.</p> <p>וריש אומרים שגם אינו יחודי אם הלך לשבת בעיר אחרת אינו אוסר כן נראה שיקר ויני' ס"ק ה בשם חסיד דרוקא אם הלך לדעת לשבות שם כל היום. וע' בשע' הציון אות ט]</p> <p>וע' בס"ק ו ובבאר הלכה ד"ה הוצר דמבואר בשם כמה פוסקים דאין להקל ביום בעיר אחרת ולא במבואר אחרת.</p>	<p>במבואר אחרת אפי' הייתה סמוכה לחצרו אם הישא מלכו ואין דעתו לחזור לביתו בשבת הרי זה אינו אוסר עליהם [ש"ק]</p> <p>מ"מירי שהלך עם כל בני ביתו משם ובעוד יום, ויש מקולין אפי' כשהלך בשבת אם לא חר בו ביום [דברור בשבת גם להמ"א אוסר כמו שכתב להלוא [שע' הציון אות ז]]</p> <p>[וע' בבמאה"ל ד"ה שמתו ונסי' ד' ד"ה כל זמן]</p>	<p>הניח ביתו והלך לשבות במקום אחר</p>
<p>אוסר וני' ס"ק ח וע' לקמן סימן שפ"ט בשע' הציון אות ו דחוי דלא כס"ז שמקול גבי עכו"ם אם חסיד דעתו ממה אם או יודעין בעצמו שהעכו"ם חסיד דעתו מלחזור בשבת לביתו ואח"כ אתי שחזר יש מקום לומר דאי דינו כמירא'ל האמרינן כיון שהותר, אמנם בתוספת שבת מוצד לומר דלא חלקו חת"ל בזה כיון דברור הפעמים או אינו יכולין לסמוך עליו, ונראה דכן יש לדון למעשה דבישראל ונפא ג"כ יש הרבה ראשונים לכאורה דסברי להחמיר לאסור בשחר, והגרי"א מסכים עמהם, ועל כל פנים בעכו"ם בודאי אין להקל [שע' הציון אות ט]</p>	<p>אינו אוסר וני' ס"ק ט]</p> <p>וע' בבאר הלכה ד"ה ואח"כ בשם הבית יוסף דיש מחמירין אן הוא נטה להקל והגרי"א בבאור משמע דדעתו דפסק בדיעבד המחמירי'ם ע"ש [...]. ועלכך יש להחמיר אם לא בשעת הדחק ויני' בבמאה"ל כ"ב ס' ג' ד"ה ואם מת משחשבה]</p>	<p>בן חצר זו שהלך לשבת במבואר אחרת ואין דעתו לחזור בשבת ואח"כ נמלך בשבת וחזר</p>

ס' ג – ד

משחשבה	מבוער יום	אי' מן השוק מת [ולא ערב]
<p>אוסר</p> <p>אפי' שערב הזוכה עמהם אינו מועיל למה שירש אח"כ בשבת.</p> <p>אפי' אם לא חא חירות לדור באותו בית מיי'ם מקרי דירה במעלים כיון שהיא דר באותו חצר [ס"ק יב. וע' בבמאה"ל ד"ה ואם מת דלא אומרים חאקל וחותרת חותרת]</p>	<p>אינו אוסר. שהעורב שמעורב על ביתו ממיר גם מ"ה שירש.</p> <p>בין שבכס לדור בה או לא [ס"ק יא].</p> <p>אפי' אם ערב על ביתו קודם שמת מורישו שהעקר קניית העורב בין חשמשות ואז כבר היה תבית של [ס"ק יא]</p>	<p>ואי' מן השוק מת [ולא ערב] והניח רשותו לאי' מבני החצר [הי"ה אם היה דר במבואר ולא ערב [ס"ק ט]]</p>

ס' ה

משטשכר	מבעוד יום	
-אין המתחיק אוסר שבהיתר הראשון עומד [נע] ס"ק לא]	<p>-החזיק אותו ישראל החדר שם בכל גוני מותר דחרי הוא משאר יחד במצור. -הי"ח בלא החזיק אדם כלל בחצר זה בשבת זו דמותו דחרי אין לה בעלים [ס"ק כז]</p> <p>-החזיק ישראל אחר בנסיון אפי' לא החזיק עד שחשיכה [ונכנס ג"כ לדור בה - ס"ק כס] אוסר עד שיכסל רשותו כשאר ירוש [נע] ס"ק ל ושער המציון אות כב].</p> <p>יע בס"ק כח דלא לחזיקים הואיל והותרה הותרה הואיל וחיתתה ראויה לחזיק בה מפניו יום והיה החיתת תלוי ועומד שלא היה ברור שתחא מותרת כל השבת.</p>	<p>ישראל וגר שהיו זרקים בחצר [נע] ס"ק כז] ומת הגר</p>

א' ש פ ס' א

יותר משנים		
לא מהנני לכר"ייע [שעור הציון אות ז']	מהנני [ש"ייע ועי' ב"ס"ק ה']	לכס
	מהנני לכר"ייע [ש"ייע]	לד ולד
	לפי הדעה הא' בש"ייע לא מהנני ולפי הי"א די שיאמר רשותי מבוטלת לכולכם. והעיקר כה"ש אומרים דמהנני גם כשיאמר לכולכם וכל זה כשעומד נגד כולם ואמר להם לשון זה. [ש"ס' ה']	כולכם

ש"ש – ש"ש יחיד ביטל לרבים

<p>מחצר לביתם</p>	<p>מחצר לביתו</p>	<p>מביתם לחצר</p>	<p>מביתו לחצר</p>	
<p>מותר לכלם</p>	<p>לפי המ"א לא נראה כרוצה לחזור מבטלו ולהחזיק בחצר, אבל כמה פוסקים חולקים על זה וסבירא להו דאין חילוק בין הוצאה להכנסה [ש"ש ס"ק טז – ש"א ס"ק ג וע"ש ש"ש ח"א אות ג]</p>	<p>הם מותרים וגם הוא שהוא אורח בעלמא [ש"ש א"א וע"ש ס"ק ג] וא"פ קודם שהחזיקו [שם באה"ח ד"ה וגם] וע"באור"ל בש"ש ס"ד ד"ה שאתא דאם אחר בטלו הוציא כלי הכנסה לביתו אחר הוצאתו מוציאים ממנו כסף לרשותו במקודם נראה כמי שרוצה לחזור ולכמת בביתו שביטל ובכגון זה לא אמרין דחוי ליה אחרת. וע"בסוף דבריו דכל זה לפי החזיקו אבל א"א א"א אותם כלים מותר שחזרו.</p>	<p>אסורין וגם הוא. וי"א שצריך לעל ביתו כדי שלא יבא לפתחו ולא כשרוצה לצאת ולבא, וינעלנו מיד אחר צאתו ובואו [ש"ש א"א וע"ש ח"א ס"ח] ובמקום הדחק יש לסמוך להקל שאין צריך נעילת דלת [ש"ק א"א וע"ש ש"ש אות ח]</p>	<p>כשביטלם או ביטל רשותו חצר</p>
<p>מותר לכלם</p>	<p>יחד שלא יכנס מחצר לביתו קודם שיכניסנו הם מחצצר לביתו [ע"ב ס"ק יב].</p>	<p>מותר בין הוא בין הם [ש"ש ג].</p>	<p>מותר בין הוא בין הם [ש"ש ג].</p>	<p>ביטל להם גם רשות ביתו</p>

רבים ביטלו ליחיד שלא עירב

מתצר לביתם ולביתו	מביתו לחצר	מביתם לחצר
<p>וכתב המ"א דלא אמרינן זה אלא כשהם מוציאים מביטל לחצר אבל כשהם מכונינים מתצר לבית אין זה נקרא השתמשות בחצר, ולא חיי כרוצים לזכות בחצר. אבל באלוה רבה כתב בשם הרבה פוסקים שגם להכניס מתצר לבית אסור וכן כתב באבן העזר [ש"ס טז - ש"ס טז] ושע"ה הוציא אות [א]</p>	<p>הוא מותר נע"ש ש"ס ק"א [ז] והם אסורים [אפי בטלו לו רשות ביתם נש"ק יז] ולא אמרינן שיהיו כאסורים, ואין רבים נעשים אורחים אצל יחיד [ש"ס יז] וא"כ כשהוציאו ומוציאים לתוכה הרי זה כאילו הוציאים בהם ורוצים לזכות בה. [ש"ק טז - נע"ש ש"ס טז] כתב המ"א דאפי' קדם היחיד והחזיק נמי לא מותר לענין רבים שלא יוכלו לחזור ולזכות ואסורין בכל גווני [ש"ס י"ח וס' ש"ס ק"א ב]</p> <p>וע' בביתור הלכה ד"ה שאין רבים בשם הרשב"א דאע"פ שהם אסורים להוציא בכל גווני מ"מ אין יכולין לאסור עליו נע"י הוצאתו אם קדם הוא והחזיק</p>	<p>הוא אסור מביתם [ש"ס טז] דמסתמא כשבטלו לו רשותו, לא בטלו אלא חצרו לבד [ש"ק טז] ואם בטלו גם רשות ביתם הוא מותר [נדר"א בשם הגה"ת יוסף] והם אסורים [ש"ס יז] אפי' בטלו לו רשות ביתם [ש"ק יז] ואפי' החזיק אינו מועיל [ש"ס טז] כתב</p>

יחיד אצל יחיד

בית של החבר	בית של המבטל
<p>הבירו מותר בשל עצמו והמבטל אסור דייחיד אצל יחיד לא חיי אורח [ש"ס יז] אפי' אם החזיק זה שבטלו לו [ש"ס טז] [בא]</p> <p>וע' בביתור"ל כ"ל [ש"ס יז] והוא הדיוק [ש"ס יז] שפ"ה ונ"ב ש"פ ד"ה וא"ה דהאבן העזר הפרישה חולקים על שיטת המחבר וסוברים דייחיד אצל יחיד נקרא אורח וא"כ יכול להציא לאחר שהחזיק.</p>	<p>המבטל אסור [ש"ס טז] המבטל אסור [ש"ס טז] ואם החזיק זה שבטלו לו [ש"ס טז] [בא]</p> <p>לחצר [ש"ק י"ט] א"כ המבטל ביטל אלא רשות חצרו ולא ביתו אסור להוציא מבית חברו [ש"ס י"ט] ואם הביטל רשות ביתו מותר.</p>

רבים אצל רבים

ביתם של התבנים	ביתם של המנטלים
תבנים מותרים בשל עצמם והמנטלים אסורים דרבים אצל רבים לא היו אורחים [נ"י, ש"ש ז"ז]. אפי' החזיקו [נ"י, ש"ש ז"ז] אפי' שפ"ז ש"ק [נ"י] ותי' ב"ש שפ"א בביתו ד"ה מנטל רשותה דעת האבן העזר לחלוק גם בזה דאפי' רבים לבג רבים חשיב כאורחים, ע"ש.	המנטלים אסורים. [נ"י, ש"ש ז"ז]. ותבנים: אם המנטלים בטלו רשות תערים ולא ביתם אסורים להוציא מבית של המנטלים לתאר [נ"י, ש"ש ז"ז]. אם בטלו רשות ביתם מותרים

ביטל רשות ביתו לבית חבירו

מבית חבירו לביתו	מביתו לבית חבירו
אסור שאז היה חוזר ומחזיק ברשות שבטל [נ"י, ואפי' אם החזיק זה שבטלו לו, ג"כ אסור למנטל להוציא לביתו [נ"י, ש"ק ז"ז] ע"ש.	מותר [נ"י, ש"ש ז"ז] ואפי' קודם שהחזיקו [נ"י, ש"ק ז"ז].

ביטלו רבים ביתם לבית של יחיד

מבית חבירו לביתם	מביתם לבית חבירו
אסור	מותר [נ"י, ש"ש ז"ז] [נ"י, ש"ש ז"ז]

יחיד שבטל רשות ביתו לביתם של רבים

מביתם לביתו	מביתו לביתם
מותר אפי' קודם שהחזיקו, דחיחיד מקרי אורח לגביהו [נ"י, ש"ש ז"ז] [נ"י, ש"ש ז"ז]	מותר

מִשְׁפָּטֵי אִי

מִשְׁפָּט	מִבְּעוֹד יוֹם
בֵּיטוּל	בֵּיטוּל
חֹזֵר מִבֵּיטוּלוֹ	שֵׁיטַת הַיָּד אֲפִרָּים דֹּאף אִם הוּצֵא בְּעִישׁוֹ נְמִי כְּחֹזֵר מִבֵּיטוּלוֹ דְּמִי. וְעִי. [פְּסֻלַּת מִשְׁפָּטֵי אִי] הַמְבַטֵּל דְּחֹלֵק וְסוֹבֵר שֵׁשִׁיד אֵלָּא כְּשֶׁמְצוּעָא אֵא בְּשִׁבְתָּ. דְּעָה דְּהָא רִאשׁוֹנָה [שֵׁשִׁפְטָא] מְהֵי חוּזְקָא אִף אִם הַחֲזִיק בְּעוֹבַב שְׁבַת אַחַר הַבֵּיטוּל.
	(א)
	(ב)
	(ג)

בִּיב

שְׂכַח א' מִהַחֲצִינּוֹה	שְׂכַח א' מִהַמְּפִנִימִית	נִתְּנָה עֵירוּבָן בְּחֲצִינּוֹה	נִתְּנָה עֵירוּבָן בְּפִנְיִמִית
צָרִיד לְבַטֵּל לְשִׁתֵּי הַחֲצִירוֹת ²	צָרִיד לְבַטֵּל לְשִׁתֵּי הַחֲצִירוֹת ¹		
לֹא צָרִיד לְבַטֵּל לְשִׁנְיָהִם ⁴	צָרִיד לְבַטֵּל לְשִׁתֵּי הַחֲצִירוֹת ³		

נִתְּנָה עֵירוּבָן בְּחֲצִינּוֹה

1 שְׂכַח אַחַד מִתְּפִנִימִית וְלֹא עֵרֵב צָרִיד לְבַטֵּל לְשִׁתֵּי הַחֲצִירוֹת וְלֹא מְהֵי לְבַטֵּל לְפִנְיִמִי לְבַד דְּכִיּוֹן שֶׁחֲעֵרֵב מוֹנַח בְּחֲצִינּוֹה אִי"א לְחַסְתַּלֵּק מֵהֶם שְׁחָרֵי הַעֵירוּב מוֹנַח אַצְלָם. [ש"ק טו]

2 וְהִי"ה אִם שְׂכַח אַחַד מִבְּנֵי הַחֲצִינּוֹה גִּי"כ בְּעֵינָן שֶׁיִּבְטֵל לְשִׁתֵּי הַחֲצִירוֹת וְלֹא סָגִי בְּשִׁבְטֵל לְפִנְיִמִית לְבַד וְהָא הוּא אֹרַח לְגַבֵּייהוּ וְלֹא יֵאֱמַר עֵלִיתוֹן וְחִי"כ יִסְלְקוּן הֵם עֲצֵמָן אַחֲרֵי שֶׁהֵעֲרֹב מוֹנַח בְּחֲצִינּוֹה. [פְּסֻלַּת מִשְׁפָּטֵי אִי] וְשִׁבְטָא.

נִתְּנָה עֵירוּבָן בְּפִנְיִמִית

3 שְׂכַח אַחַד מִתְּפִנִימִי גִי"כ צָרִיד לְבַטֵּל רִשׁוֹתָּ לְשִׁתֵּי הַחֲצִירוֹת וְלֹא סָגִי בְּשִׁבְטֵל לְפִנְיִמִית לְבַד וְהָא הוּא אֹרַח לְגַבֵּייהוּ וְלֹא יֵאֱמַר עֵלִיתוֹן וְחִי"כ יִסְלְקוּן הֵם עֲצֵמָן לְגַמְרֵי מַלְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּחַצֵּר הַחֲצִינּוֹה, דְּכִיּוֹן שֶׁחֲעֵרוֹת בְּאֵ מֵהֶם שְׁחָרֵי אֵי מִבְּנֵי חַצְרָם שְׂכַח לְעֵרֵב אִי"א לֵהֶם לְחַסְתַּלֵּק מִבְּנֵי הַחֲצִינּוֹה אַחֲרֵי שֶׁנִּתְּחַבֵּר מִתְּחִלָּה יַחַד עַל יְדֵי עֵרֵב אַחַד. [ש"ק דו]

4 שְׂכַח אַחַד מִבְּנֵי הַחֲצִינּוֹה, יִכּוּל בְּנֵי תְּפִנִימִי לְחַסְתַּלֵּק מֵהֶם [אִף שֶׁלֹּא בְטֵל רִשׁוֹתוֹ לְהֵם]. [פְּסֻלַּת מִשְׁפָּטֵי אִי]

ש פ ט י

שכרו לזמן ידוע	שכרו ממנו בסתם	
<p>לקשיכלה הזמן צריך לחזור ולשכור שנית וצריך לחזור ולערב דאין ערוב ראשון חוזר ונעור נש'שפ [ג].</p> <p>אם אין העכו"ם חוזר בן, דמאליו נתבטל שכירות הא', ופשוט דאפי' אם יאמר לו העכו"ם שהוא מתרצה גם על להבא, ג"כ לא מחגי עד שישכור ממנו נש'שק [ג].</p> <p>קודם שעבר הזמן אינו יכול לחזור בשום ענין נש'שפ [ג].</p> <p>וה' בשער הציון אות כא דהט"ז מעמיד דברי חש"י על בסי' ו' "שכל זמן שאין האינו יהודי חוזר בו מונועל הכשרותי" דמשמע שיכול לחזור, בשכור לזמן. ועי' בביאור ד"ה כל זמן.</p>	<p>כל זמן שאין האינו יהודי חוזר בו מונועל השכירות [ג].</p> <p>אבל אם רוצה הנכרי יכול לחזור בו מיד אחר שבת הראשונה ואוסר עליו, דכיון שלא השכיר לו אלא בסתם: יכול לומר לו לא כוננתי אלא על שבת אחת נש'שפ [ג].</p> <p>דקודם שבת הראשונה אי"א לחזור בשום ענין, ואפילו אם ירצה להחזיר לו דמיו שהרי השכיר לישאל קנה'. כן כתב הב"ח, והל"ה רב ג"כ חסכים לדעתו. דעת המ"א דקודם שבת ראשונה אם עדין לא החזיק הישראל בתוך יכול העכו"ם לחזור אם יחזיר לו הדמים ומי"מ נראה דחסומד על הב"ח והל"ה רב לא הפסיד נשער הציון אות כג [ג].</p> <p>ואינו יכול לחזור מחזירתו עד שיחזור הדמים נש'שק [ג].</p> <p style="text-align: right;">הציון אות כג - כ"ז</p>	<p style="text-align: center;">זמן השכירות</p> <p style="text-align: center;">חזרה מהשכירות</p>

<p>שכרו לזמן ידוע</p>	<p>שכרו ממנו בכתם</p>	
<p>כתב הטי"ז אם שכר מעכו"ם ומת והניח יורש, אין מועיל מה ששכר מן המוריש דאז נתבטל כח השכירות דהא אפי' בחיינו מצוי למחדד ביה וכו', עכ"ל, וזהו לשיטתו לעיל שכבב בס"ו דאפי' בתוך זמן יכול לחזור אבל לפי מה שחשכינו האחרונים שם דבתוך הזמן אינו יכול לחזור בשום ענין אם כן אפי' מת לא נתבטל השכירות ואפי' היורש עומד ומוחה וכן כתב האליה רבה ועוד הרבה אחרונים [ש"שפפ ס"ז ס"ק כח]</p>	<p>מיהו בשכר ממנו סתם ומת מכתבא דנתבטל ממילא השכירות וכדברי הטי"ז ואפי' אם היורש יאמר שיתרצה במה שעשה אביו מסתברא דלא מהני עד שיחזור וישכור ממנו [ש"שפפ ס"ז ס"ק כח] ועי' בשער הציון אות כו דמ"מגם זה אינו ברור דלפי דברי הרמ"א בס"ו צריך חזרת דמים ומ"מ מסויים חלוקים על דברי הרמ"א שם, עי"ש.</p>	<p>מת העכו"ם</p>
<p>ש"ע ס"ח ח</p>	<p>ס"ק כח ושער הציון אות כח</p>	<p>השכיר זירתו לאחר</p>

ס' יב

ישאל לרשות של הגוי להניח בו שום דבר זרהו ליה כשפירו ולקיטו

א' שלא מבני החצר	א' מבני החצר
<p>ה"ה אפי' שלא מבני החצר [ש"ק מ] א"י שאל מבני החצר צריך שכירות וגם עירוב ע"ש.</p> <p>ולדעה הב' משמעות המחובר דלא צריך עירוב. אבל בחידושי הרשב"א משמע דאפי' אינו דר בחצר הצורכיהו חכמים ליתן חלק בערוב משום האי בית של עכ"ל, דחשבבין ליה כאילו דר שם [ש"ק מ].</p>	<p>לפי הדעה הזו צריך להשכיר [ממנו] שלא מדעת האינו יהודי [ש"ק נט].</p> <p>ו"א שאינו צריך להשכיר אלא נתן עירובו ודין [ש"ק מ].</p>

ערוג / שתוף / בזמן הזח

בזמן הזח	שיתופי מבואות	ערוגי הצירוף	
<p>והמנוחה בזמן הזח לחלחיל הערוג בבית הכנסת וכו' נהגו הקדמונים ונראה לי הטעם דערוגין שלנו יש להם זך שיתוף ואין צורך לחלחיל בבית דירה [רמ"א ש"ס, ש"ס, ג.] כיון דבעירוב זה התקשה הבה"ב שישו"ש [ש"ס] כיון דבעירוב זה מערבין כל הבתים של דירה דהיינו עירוב בית, והאי צריך לחניטו בבית דירה ולא בבית הכנסת וכו'. והרמ"א בספרו זה [ש"ס, ד"ה וי"א] מוכיח לישב זה דהבתים נחרין מטעם מגו דהיינו מגו דמרחי ערוג זה שמוחרין בבית הכנסת לחתך החצירות שבמגו, מהני נמי לחתך הבתים שבחצר ומעין זה איתא נמי [נע"א] עין שם, וכן כתב הפרי מגדים גם כן בס' ש"ס [מש"ז סי' ק"ב] [ביאורו ל' ונראה]</p>	<p>ונתונים אותו באחד מן החצירות [...] ומפני שאינו אלא לשתי החצרות יכולים לתנו באויר החצר או בבית שאין בו ד"על ד' ואין צורך לתנו בבית רק שיהיה במקום המשתמר הלכך אין נותנים אותו באויר המבוי [ש"ס, ש"ס, א.]</p>	<p>ואין מניחים אותו בחצר אלא בבית שראוי לדירה לאפוקי בית שער נש' ביאורו ל' ד"ה לאפוקי [אכסדרה ומרפסת וצריך שיהיה בו ד' אמות על ד' אמות [נש' ביאורו ל' ד"ה ד' אמות]. והאי הוא של קטן. ואם רגילים לתנו תמיד בבית ידוע אין להם לשנותו ולתנו בבית אחר מפני דרכי שלום [ש"ס, ש"ס, ג.]</p>	<p>הנחת הערוג</p>
<p>ולכאורה לפי מה שכתב ברמ"א בסוף סעיף ג' לענין בית דירה, דכהיום שאנו עושין ערוגי הצירות ושתופי מבואות ביחד אמרינן מגו דמרחי לשיתוף מהני נמי לערוגי חצירות וכמו שפירש הגר"א שם [ד"ה וי"א]. אפשר דהכא נמי נימא כן, אבל מדליל הזכיר הרמ"א גם בזה לחלק בזה, משמע דאף כהיום אין מערבין בפרוטה, ואולי אפשר לומר דסבירא ליה להרמ"א כשארי אחרונים ועין בספר גאון יעקב שם בסוגיא [פ"א]. דאפי' שיתופי מבואות אין מערבין בפרוטה כששמע"ב בפת. [ש"ס, ש"ס, ו' ביאורו ל' ד"ה אין מערבין]</p>	<p>אפי' שיתופי מבואות כיון דמערבין בכל מיני אוכלין ומשקין, לא תקנו חז"ל בזה דדוקא בשלמין, כן מוכח מהרמב"ם. [ש"ס, ש"ס, ביאורו ל' ד"ה אין מערבין]</p>	<p>אין מערבין בפרוטה אפי' היא גדולה הרבה אבל בשלמה אפי' קטנה מאד מערבין וכו' [ש"ס, ש"ס, ו']</p>	<p>שלמה ופרוטה</p>

	<p>משותפתין בכל מיני מאכל [ש' שפ"ט ד' - ע' ביאתה"ל ש' שפ"ט ו"ד"ה אין מערבין] בכל מיני מאכל משותפתין חוץ מנודדנות שהקשו לרע ותכלין ופולין יבשים ולא בעלי בעלים שלא גדלו אורך הורת ולא בכמהין ופטירות ולא בכפניות ולא בעדשים ולא בחטים ושעורים ולא בירק שהוא בשיל ולא בשיל ולא במים לבדם ולא במלח לבדו אבל אם עירבם יחד משותפתין בהם ויש אומרים דזוקא כשתין לתוכן שמן ויש אומרים שמעורבין בתכלין [ש' שפ"ט ז']</p>	<p>מערבין בפת אורז ועדשים אבל לא בפת דרון [ש' שפ"ט ז'] שדרך העולם לאפותו ולאכלו משא"כ בדרון [ש"ק זא]</p>	<p>סוג הפת</p>
	<p>ככל משפט עירובי הצרות ושעורן [ש' שפ"ט ז'] כדדיני שיתוף [ש' שפ"ט ז'] כל דבר שרוגלים ללפת בו את הפת שעורו ללפת בו פת הנאכל לשני סעודות וכל שאין מלפתין בו הפת שעורו כדי לאכול ממנו בי סעודות וכו' [ש' שפ"ט ז']</p>	<p>בזמן שהם שמונה עשר או פחות שעורו כגורגורת לכל אחד. ואם הם יותר משמונה עשר הם אלף או יותר, שעורו מזון שתי סעודות שהם שמונה עשרה גרונות שהם כששה ביצים וי"א כשמונה ביצים, בקלפתן [ש' שפ"ט ז'] ולכתחילה נכון לנהוג כן ובדלעבד די כששה ביצים [ש"ק ז' ע"ג בשער הציון אות זא]</p>	<p>שיעור הערוב בתחילתו</p>
<p>וע' בזמן אבהתם שכתב דינא דנשתייך כש' הוא רק בזמן השי"ם שהיו עשירי עירובי הצרות ושיתופי מבוטאות כל אחד בפני עצמו משא"כ לדין דנהנין לעשות שיתוף ועירוב יחד וכמובאר בסעיף שישיז' פסול לשבת שניה אם אין בו שיעור ערב. ועיין בביאתה"ל [ד"ה אין] שיש חלקין ביחד ולכתחילה בודאי צריך לזהר לחובסין עד כשיעור [ש' שפ"ט ז' ש"ק ז']</p>	<p>אחר שנכנס שבת ראשונה ונשתייך בו אפי' כל שהוא כשר אף שלאד שבתות נש' שפ"ט ז'] דלא צריכה שיעור אלא בתחילה. ובין בעירובי הצרות ובין שיתופי מבוטאות [ש"ק ז' טז]</p>	<p>נחמטי משעורו</p>	